

КЊИГА ПРЕДМЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДРУГОГ СТЕПЕНА СТУДИЈА:
МАС АРХИТЕКТУРА

Садржај:

Назив предмета: Агилни пројектни менаџмент	3
Назив предмета: Савремена уметност	5
Назив предмета: Методологија пројекта	7
Назив предмета: Концепт арт	9
Назив предмета: Дизајн ентеријера – трговински објекти	11
Назив предмета: Визуелне комуникације	13
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 1 - човек	15
Назив предмета: Трансформација архитектонских програма	18
Назив предмета: Савремени феномен града и урбанизације	20
Назив предмета: БИМ и роботика у пројектовању	22
Назив предмета: Материјали и технологије	23
Назив предмета: Дигитални финансијски модели и управљање инвестиционим пројектима	25
Назив предмета: Дизајн ентеријера – пословни објекти	27
Назив предмета: Стратегије и методе у архитектонском пројектовању	29
Назив предмета: Стратегије и методе у урбанистичком пројектовању	31
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 2 - природа	34
Назив предмета: Урбан дизајн	36
Назив предмета: Стратешко управљање инвестицијама у пројектовању	38
Назив предмета: Дизајн расвете и осветљења	40
Назив предмета: Стварање вредности – процеси, производи и људи	43
Назив предмета: Теорија савременог дизајна 2	46
Назив предмета: Теорија уметности – процеси дигитализације и АИ	48
Назив предмета: Дизајн за све	50
Назив предмета: Дизајн менаџмент	52
Назив предмета: Еколошка архитектура и одрживе технологије	54
Назив предмета: Дизајн ентеријера – објекти културе	56
Назив предмета: Просторна динамика и подаци у урбаним системима	58
Назив предмета: Примена вештачке интелигенције у архитектури и урбанизму	60
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 3 – простор игре	61
Назив предмета: Дизајн конкурси	64
Назив предмета: 3Д мапирање	66
Назив предмета: Вештачка интелигенција у пословању	67
Назив предмета: Стручна пракса	70
Назив предмета: Студијски истраживачки рад	71
Назив предмета: Предмет завршног рада	73
Назив предмета: Завршни рад – мастер пројекат	74
Назив предмета: Завршни рад – мастер теза	75

Студијски програм : МАС Архитектура
Назив предмета: Агилни пројектни менаџмент
Наставник/наставници: Валентин Кулето, Виктор Радун, Сенад Бушатлић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета "Агилно управљање пројектима" је да образује студенте о концептима, методама и техникама које се користе у агилном управљању пројектима. Студенти ће развити вештине потребне за планирање, праћење и управљање агилним пројектима, као и за ефикасну комуникацију са члановима тима и заинтересованим странама.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>По завршетку предмета, студенти ће бити способни да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Примене основне концепте и принципе агилног управљања пројектима. ● Примене агилне методе и технике за успешно управљање пројектима. ● Комуницирају ефикасно са члановима тима и заинтересованим странама. ● Адаптирају агилне процесе у складу са потребама и условима пројекта.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Увод у агилно управљање пројектима ● Агилни принципи и вредности ● Агилни оквири: Scrum, Kanban, XP ● Роле и одговорности у агилним тимовима ● Планирање агилних пројеката ● Приоритизација задатака и Backlog ● Естимација и вељање агилних пројеката ● Колоквијум 1 ● Спринтови и итерације ● Преглед и ретроспектива ● Комуникација и сарадња у агилним тимовима ● Управљање ризицима у агилним пројектима ● Мерење и праћење напретка агилних пројеката ● Преход са традиционалног на агилни приступ ● Колоквијум 2 <p><i>Практична настава</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Упознавање са агилним оквирима ● Формирање агилних тимова ● Креирање продукт беклога и дефинисање задатака ● Креирање продукт беклога и дефинисање задатака ● Планирање спринтова и коришћење табле за задатке ● Естимација задатака и временски оквири ● Дневни састанци и ажурирање статуса задатака ● Колоквијум 1 ● Решавање проблема и управљање блокадама

- Спринт преглед и демонстрација резултата
- Ретроспектива спринта и унапређење процеса
- Праћење напретка и анализа метрика
- Комуникација са заинтересованим странама
- Симулација прелома са традиционалног на агилни приступ
- Колоквијум 2

Литература

- Кулето, В., Илић, М., Стојаковић, Д., [2021]. Управљање пројектима. Београд: Факултет савремених уметности. ИСБН 978-86-87175-08-2, ЦОБИСС.СР-ИД – 43156233.
- Кулето, В., Илић, М., Стојаковић, Д., [2023]. Управљање пројектима - практикум. Београд: Факултет савремених уметности. ИСБН - 978-86-87175-12-9.
- Јовановић П. Управљање пројектом, ВШПМ, Београд 2015.

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 4

Практична настава: 0

Методe извођења наставе

Настава ће се одвијати кроз комбинацију предавања, интерактивних дискусија, радионица, студија случаја и практичних вежби. Теоријска настава обухвата предавања која објашњавају основне концепте и принципе агилног управљања пројектима, док практична настава укључује рад на задацима и вежбама које имају за циљ да студенте упознају са реалним ситуацијама и алатима које се користе у агилном управљању пројектима.

Током практичне наставе, студенти ће радити у групама на развоју и управљању агилним пројектима, као и на решавању типичних проблема који се јављају у току рада. Такође, студенти ће користити алате и технике које су научили на предавањима и применити их на практичним примерима.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА		
Назив предмета: Савремена уметност		
Наставник/наставници: Ирина Томић		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 4		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета		
<p>Стицање увида у основне развојне правце, језик и поетике уметности друге половине 19. и прве четвртине 20. века. Предочавање основних методолошких претпоставки неопходних за разумевање израза и идејних садржаја модерне и авангардне уметности.</p>		
Исход предмета		
<p>Студенти су развили разумевање логике настанка и развоја модерне уметности. Стекли су способност анализе и критичког читања дела модерне уметности, на основу разумевања основних идејних и идеолошких матрица уметничких покрета и појава у модерном добу.</p>		
Садржај предмета		
<ul style="list-style-type: none"> • Почети модерне уметности; • Генеа концепта модерне слике. • Утицај старе европске, као и ваневропске, првенствено јапанске, традиције на формирање језика модерне слике у делу Едуара Манеа. • Импресионизам. • Постимпресионизам као реакција на разлагање предмета у уметности импресионизма; • Питање референтности ликовне представе на стварност и концепт стварности у модерној уметности. • Симболизам; • Експресионизам; • Фовизам; • Кубизам. • Уметност у Европи између 1910. и 1930. године; рађање историјских авангарди: футуризам, дадаизам, • Руски авангардни покрети (од неопрIMITИВИЗМА до супрематизма и конструктивизма), • Баухаус, • Де Стијл и неопластицизам, • Надреализам и далекосежност њиховог утицаја на језик уметности после Другог светског рата. 		
Литература		
<p>F. Novotny, <i>Painting and Sculpture in Europe, 1780-1880</i>, Penguin Books, 1978. Л. Трифуновић, <i>Сликарски правци XX века</i>, Приштина 1982, 9-96. Н. Ruhrberg (et al.), <i>Art of the 20th Century</i>, Köln 2000, 7-218 N. Stangos (ed.), <i>Concepts of Modern Art</i>, Penguin Books, 1990. Herbert Rid, <i>Istorija moderne skulpture</i>, Beograd 1982, 9-162. G. Duby & J. L. Daval (eds), <i>Sculpture. From the Renaissance to the Present Day, II</i>, Geneva 1986, 949-1021. Најнрих Клок, <i>Уметност у 20 веку (Moderna- Postmoderna-Друга moderna)</i>, Нови Сад 1995. К. Греј, <i>Руски уметнички експеримент, 1863-1922</i>, Београд 1978.</p>		
Број часова активне наставе 2	Теоријска настава: 2	Практична настава: 0

Методe извођења наставe			
Предавања <i>ex cathedra</i> са обавезном пројекцијом визуелног материјала, дискусија, анализа примера, интерактивност, критичка анализа примарне литературе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура
Назив предмета: Методологија пројекта
Наставник/наставници: Мандрапа Ђорђе; Ивановић Војводић Јелена
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је оспособљавање студената за систематично и аргументовано вођење архитектонског пројектног процеса, кроз разумевање методолошких приступа у анализи, дефинисању и развоју пројектног задатка.</p> <p>Предмет поставља теоријске и методолошке основе за даљи студио рад, студијски истраживачки рад и мастер пројекат, развијајући способност повезивања истраживања, анализе и дизајнерског одлучивања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>По успешно завршеном предмету студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме структуру и фазе архитектонског пројектног процеса • уме да дефинише пројектни проблем и постави програмски оквир • примењује аналитичке методе у истраживању контекста • формулише методолошки приступ развоју концепта • аргументовано образлаже пројектне одлуке • користи научне и стручне изворе у формирању пројектног става
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам методологије у архитектури • Архитектонски пројекат као процес • Анализа контекста (просторни, социјални, програмски параметри) • Дефинисање програма и критеријума • Стратегије концептуализације • Истраживање кроз пројекат (Research by Design) • Структура и припрема студијског и мастер рада <p>Практична настава</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формулисање теме и истраживачког питања • Израда методолошког оквира пројекта • Анализа студија случаја • Презентација и аргументација концепта • Припрема писаног методолошког елабората
<p>Литература</p> <p>1. Groat, L., Wang, D. (2013). <i>Architectural Research Methods</i>. Wiley.</p>

2. Creswell, J. W. (2014). <i>Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches</i> . Sage Publications. 3. Lawson, B. (2006). <i>How Designers Think: The Design Process Demystified</i> . Architectural Press. 4. Krklješ, M. (2016). <i>Arhitektonska analiza</i> . FTN Izdavaštvo, Novi Sad.			
Број часова активне наставе	4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе <ul style="list-style-type: none"> • Предавања • Анализа студија случаја • Семинарски рад • Дискусије и консултације • Усмена презентација • Писмени методолошки елаборат 			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА		
Назив предмета: Концепт арт		
Наставник/наставници: Милан Драгојловић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета		
Циљ предмета је постепено увођење студента у свеобухватније разматрање визуелног идентитета неке медијске или играле форме, што подразумева подједнако разматрање дизајнираног окружења, костима, урбаног и архитектонског контекста, и сл.		
Исход предмета		
Студенти су оспособљени да на свеобухватан и комплексан начин конципирају и разумеју визуелни идентитет различитих медија, те припремљени за решавање комплекснијих задатака на предметима из старијих семестара.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава и практичне вежбе</i>		
1. Увод у предмет проучавања		
2. Контекстуалност и проблематика концепта дизајна		
3. Развој концепта карактера, дефиниција и теоријски аспект		
4. Практично решавање основних форми и идеја кроз скицу		
5. Коришћење ВИ генеративне технологије у развоју концепта карактера		
6. Практично идејно решење у дизајну карактера		
8. Развој дизајна окружења кроз <i>moodboard</i> за игру, филм или неки други мултимедијални пројекат		
9. Рад на скицама кроз технику <i>thumbnails</i>		
10. Коришћење ВИ генеративне технологије у развоју концепта окружења		
11. Техничка изведба идејних решења кроз технике <i>photobashing</i> и дигиталног сликања		
12. Дизајн реквизита 1 - интерактивност концепта		
13. Дизајн реквизита 2 - коришћење ВИ у концептуализацији		
14. Дизајн реквизита 3 - Крајњи концепт изведен у пуном техничком смислу		
15. Предиспитне инструкције		
Литература		
Норберг-Шулц, Кристијан. Становање: Станиште, урбани простор, кућа. Београд: Грађевинска књига, 1990;		
Sadler, Simon. Archigram: Architecture without Architecture. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 2005;		
Бодријар, Жан. Симулакруми и симулација. Нови Сад: Светови, 1991;		
Ајзинберг, Александар, и Биљана Совиљ. Стилони од праисторије до сецесије – архитектура, ентеријер, намештај. Београд: Грађевинска књига, 2010;		
Васић, Павле. Одело и оружје. Београд: Уметничка академија у Београду, 1964;		
Живадиновић Давидовић, Зора. Фризура кроз векове. Београд: Сигнауре, 1998.		
Број часова активне наставе 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методе извођења наставе		
Усмено излагање, дијалогска метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Дизајн ентеријера – трговински објекти
Наставник/наставници: Ђорђе Мандрапа
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 9
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљ предмета је оспособљавање студената у погледу методологије пројектовања ентеријера. Предмет је фокусиран на специфичности функционисања савремених трговинских простора и подразумева рад на свим релевантним фазама пројектовања, од основних концепата до завршне материјализације простора и презентације резултата рада.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени да практично примене низ пројектантских техника и владају процесом пројектовања ентеријера савремених трговинских простора. Знања студента стечена на основним студијама проширују се и употпуњују, при чему предмет резултује заокруженом целином која је адекватна изазовима савременог пројектантског рада.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријска настава се одиграва у виду предавања о трговинским просторима, контекстуализујући и надопуњујући знања стечена у практичном делу наставе. Студенти се упознају са савременим параметрима пројектовања трговинских простора, стичући такође знања о релевантним и савременим стручним праксама.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава одиграва се у виду вежби, то јест, консултација и дискусија студената и наставника. Студенти пројектују ентеријере трговинских објеката, пролазећи кроз различите фазе пројектантског процеса у склопу консултација са наставником.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводно предавање; 2. Анализа задатог објекта, његове историје и архитектуре; 3. Постављање концепта; 4. Предавање - актуелни пројектантски приступи у обликовању трговинских објеката; 5. Разрада пројектованог решења; 6. Разрада пројектованог решења; 7. Колоквијум 1; 8. Комплетирање пројектне документације; 9. Комплетирање пројектне документације; 10. Предавање - основни приступи анализи пројектованог решења; 11. Анализа пројектованог решења - рад на текстуалном образложењу; 12. Анализа пројектованог решења - рад на текстуалном образложењу; 13. Графичко обликовање коначне презентације; 14. Плакат; 15. Колоквијум 2.
<p>Литература</p> <p>Manuelli, Sara. <i>Design for Shopping: New Retail Interiors</i>. New York: Abbeville Press, 2006.</p>

<p>Messedat, Jons. <i>Retail Architecture S-XXL: Developement, Design, Projects</i>. Stuttgart: av edition, 2015.</p> <p>Vernet, David, and Leontine de Wit, eds. <i>Boutiques and Other Retail Spaces: The Architecture of Seduction</i>. London: Routledge, 2007.</p> <p>Stojanović, N. (2026). Dizajn enterijera javnih i trgovinskih objekata: Praktikum. Fakultet savremenih umetnosti. ISBN 978-86-87175-63-1.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе			
Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Визуелне комуникације
Наставник: Душанка Комненић, Пешић Евин
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 9
Услов: Нема услова
Циљ предмета: Циљ предмета је профилисање студената за визуелно комуницирање који поред подразумеваних техничких способности поседују и дубље разумевање естетско (етичких) аспеката који се тичу визуелне културе. Кроз разумевање историјске и савремене проблематике, студент се оспособљава да антиципира долазеће трендове и због тога проактивно делује. Циљ је оспособити студента да решава комплексне захтеве визуелног комуницирања - од планирања пројекта, преко превођења вербалног у визуелно, до презентационих техника.
Исход предмета Студенти су изградили професионални приступ проблему, прешавши са традиционалног интуитивног приступа решавања проблема уз употребу познатих техника, на креативно – рационално решавање визуелних проблема уз коришћење техника које ће најефектније да комуницирају поруку. Студенти су стекли компетенције за послове везане за визуелне комуникације, како у индустрији, тако и за сопствена креативна остварења. Студенти су развили способност дубљег разумевања естетских и етичких аспеката рада у домену визуелних комуникација.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предавања праћена пројектовањем дигиталних и/или илустрованих презентација. <i>Практична настава</i> Вежбе се изводе по следећем методском поступку: на задату тему студент приступа истраживању везаном за дату проблематику и уз инструкције наставника а на основу прикупљених информација приступа анализи, а потом експерименталном раду. Уз менторски рад са наставником долази до финалног графичког производа који циљано и јасно презентује као завршни рад. Семинарски радови на тему задатих - прочитаних текстова. <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у визуелне комуникације 2. Елементи визуелног комуницирања 3. Структура визуелне поруке 4. Знак и симбол 5. Визуелна синтакса 6. Модели успоставе визуелног значења 7. Интерпретација визуелне поруке 8. Алтернативна читања 9. Визуелне комуникације у популарној култури 10. Дискурси визуелног комуницирања - доминантни дискурси 11. Дискурси визуелног комуницирања - маргинални дискурси 12. Визуелно комуницирање и одабир одговарајућих техничких средстава 13. Естетика визуелног комуницирања 14. Етика визуелног комуницирања 15. Визуелно комуницирање у култури

Литература

1. „Комплетан графички дизајн“, аутор: Ryan Hembree, издавач: ДОН ВАС
2. “The anatomy of design”, аутори: Steven Heler & Mirko Плић, издавач: Rockport
3. „Путеви до нових идеја“, аутор: Вид Печјак, издавач: New Moment
4. „Графичке комуникације“, аутор: Милош Тирић, издавач: Вајат
5. „Знаковито“, аутор: Радомир Вуковић, издавач: КВАДАРТ
6. Часопис КВАДАРТ, аутор: Радомир Вуковић, издавач: КВАДАРТ
7. The New Media Reader by Lev Manovich [Noah Wardrip-Fruin](#) (Editor) and [Nick Montfort](#) (Editor) (2003)
8. Guy Debord, [The Society of the Spectacle](#) (1967)
9. Kellner, D. (1998). Communications vs. cultural studies: Overcoming the divide. *World Wide Web*.
10. Paul Martin Lester, Visual Communication: Images with Messages (3rd. Ed.) (Belmont, Calif.: Thomson/Wadsworth, 2003). ISBN#:0-534-56244-2.

Број часова активне наставе 6	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
--------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе

Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности. Комбиноване методе наставе: излагање, визуелне и електронске презентације. Вежбе се изводе по следећем методском поступку: истраживачки рад на задату тему, анализа, израда скица па идејног решења, реализација графичког производа и презентације уз индивидуални рад са наставником.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена		Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30	
практична настава	10	усмени испт		
колоквијум-и	50		
семинар-и				

Студијски програм : MAC АРХИТЕКТУРА		
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 1 - човек		
Наставник: Весна Пејовић		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: нема услова		
Циљ предмета		
<p>Студио се бави реализацијом пројеката који обрађују широк спектар проблемских области савременог друштва. У фокусу сваког санализи се корисник, посматран кроз призму својих потреба, могућности и ограничења. Студенти кроз семестралне задатке и вежбе истражују теме везане за људску мобилност, здравље, друштвене изазове и културне различитости.</p> <p>Посебан нагласак ставља се на ергономске аспекте дизајна који одређују универзалност решења, интуитивност руковања, комуникативност форме и њену усклађеност са технолошким процесима производње и својствима материјала.</p> <p>Полазиште сваког дизајнерског процеса је човек – сагледан у својој психофизичкој и културној сложености. Студио настоји да, кроз одговорно деловање у оквиру конкретног контекста, подстакне формулисање неконвенционалних и иновативних дизајнерских решења. Облик који настаје у процесу пројектовања представља својеврсни „знак“ – визуелни и функционални сигнал који корисника упућује на намену и начин употребе производа. У оквиру студија реализују се индивидуалне, конкурсне и групне теме, као и истраживачки задаци у сарадњи са различитим институцијама, организацијама и привредним субјектима.</p> <p>Циљ наставе је проширивање знања у области дизајнерских иновација и експериментисања са материјалима у људском контексту, као и развој критичког мишљења, интердисциплинарног приступа и одговорног односа према друштвеним околностима у којима дизајн делује.</p>		
Исход предмета		
<i>По завршетку предмета студент је у стању да:</i>		
Знања:		
<ul style="list-style-type: none"> • разуме основе интердисциплинарног приступа у дизајну, усмерене ка кориснику • препозна и анализира комплексност ергономије, антропометрије и друштвеног контекста дизајна • разуме основе технолошких, продукцијских и етичких аспеката дизајна 		
Вештине:		
<ul style="list-style-type: none"> • примењује критичко и креативно размишљање у истраживању корисничких потреба и понашања • развија иновативна и ергономски оптимизована решења кроз експерименте са материјалима и технологијама; • сарађује са корисницима и стручњацима у тиму, водећи пројектне активности ка кохерентном и одрживом исходу. 		
Компетенције:		
<ul style="list-style-type: none"> • интегрише знања из различитих дисциплина у дизајнерски процес; • презентује дизајн решења јасно и убедљиво, користећи адекватне визуелне и вербалне технике; • одговорно и критички приступа утицају дизајна на друштво и кориснике. 		
Садржај предмета		
У складу са природом задатка, пројекти се реализују индивидуално или у тиму, уз подршку ментора и у сарадњи са релевантним актерима из академског, професионалног или институционалног окружења.		
<i>Динамика извођења наставе током 15 недеља:</i>		
Нед.	Тип наставе	Тема
1.	Предавање 01	Човек као полазиште дизајна – психофизичка, културна и друштвена комплексност
2.	Вежба 01	Посмаграње, мапирање и анализа понашања корисника

3.	Предавање 02	<i>Ергономија, интуитивност</i> – универзални дизајн у служби тела и навика
4.	Вежба 02	Испитивање окружења: простор, употреба, ограничења
5.	Пресек стања 01	Ко / шта? – представљање почетних увида и избора теме
6.	Предавање 03	<i>Друштвени и културни контексти</i> – мобилност, инклузија, разлике
7.	Вежба 03	Експериментисање са материјалима и технолошким процесима; интерпретација проблема и могућности
8.	Предавање 04	<i>Форма као знак</i> – дизајн који комуницира функцију
9.	Вежба 04	Просторни и материјални експерименти: макете и моделовање
10.	Пресек стања 02	Како / зашто? – Верификација и повратна информација
11.	Предавање 05	<i>Технологија и продукција</i> – границе, потенцијали, одрживост, интердисциплинарна сарадња и комуникација у тиму
12.	Вежба 05	Финална разрада: прототип и симулација употребе
13.	Предавање 06	<i>Етика и одговорност дизајна</i> – улога дизајнера у друштву
14.	Вежба 06	Припрема за презентацију: структура, нарација, визуелизација
15.	Пресек стања 03	Када / где? – финална презентација и евалуација пројеката

Литература

Bruno Munari / „The Circle“, 1964-2012, Corraini
Bruno Munari / „The Square“, 1960-2011, Corraini
Bruno Munari / „The Triangle“, 1976-2013, Corraini
Bruno Munari / „Design as art“, 1966, Corraini
Carlo Scarpa / "The Message of the Structure" 2025, Silvana Editoriale
Carlo Scarpa / „Theory, Design, Projects“, MIT Press
Brenda Laurel / „Design Research: Methods and Perspectives“, MIT Press
Don Norman – The Design of Everyday Things, MIT Press, 2013.
Stephen Pheasant & Christine Haslegrave – Bodyspace: Anthropometry, Ergonomics and the Design of Work, CRC Press, 2005.
Henry Dreyfuss – The Measure of Man and Woman: Human Factors in Design, Wiley, 2002.
R. S. Bridger – Introduction to Human Factors and Ergonomics, CRC Press, 2017.
Galit Shani Shami & Yehuda E. Kalay – Human Factors in the Built Environment, Wiley, 2022.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
6		

Методe извођења наставе

Настава се у току семестра одвија у три наставна блока у оквиру којих је рад усмерен ка истраживању, разради решења и евалуацији постигнутих резултата.

Методe наставе:

предавања и студије случаја
менторски рад кроз консултације и критике
тимски и индивидуални пројекат
презентације, радионице и јавне одбране пројеката
укључивање екстерних татора и партнера (гостујући дизајнери, индустрија, НВО, истраживачи)

Методe провере и евалуације:

континуирано праћење напретка током вежби и консултација
формативна евалуација кроз три пресека стања (mid-term reviews)
завршна презентација пројекта
процена портфолија и индивидуалног развоја студента
самоевалуација и повратне информације од колега и татора

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	

КОЛОКВИЈУМ-И	50	
--------------	----	-------	--

Студијски програм : МАС Архитектура		
Назив предмета: Трансформација архитектонских програма		
Наставник/наставници: проф. др Моника Штиклица		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 7		
Услов: нема услова		
Циљ предмета		
<p>Циљ предмета је развијање способности критичког, аналитичког и синтезног сагледавања трансформација архитектонских програма у условима друштвених, политичких, економских и културних промена. Предмет има за циљ да студентима омогући разумевање архитектонског програма као динамичке категорије која одражава идеолошке, тржишне и социјалне структуре друштва, са посебним освртом на процесе транзиције, глобализације и савремене адаптације простора.</p> <p>Кроз теоријску и практичну наставу студенти развијају способност да анализирају историјске и савремене типологије, препознају механизме трансформације и преиспитују однос континуитета и промене у архитектури. Посебан акценат ставља се на разумевање адаптације и промене намене постојећих објеката као важног сегмента савремене архитектонске праксе.</p>		
Исход предмета		
По успешно реализованом предмету студент стиче знања и компетенције које му омогућавају да:		
<ul style="list-style-type: none"> • дефинише и интерпретира појам архитектонског програма у историјском и савременом контексту • анализира трансформације различитих типолошких модела у условима друштвене транзиције • критички сагледа однос идеологије, економије и архитектуре у процесу промене намене простора • идентификује факторе који условљавају адаптацију и реорганизацију постојећих архитектонских објеката • формулише концептуални предлог трансформације постојећег архитектонског програма на основу аналитичког приступа 		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава:</i>		
<p>Организована је кроз тематске наставне јединице- модуле, у оквиру којих се анализирају кључни аспекти трансформације архитектонских програма. У првом модулу разматра се појам архитектонског програма, његов историјски развој и однос према друштвеним, економским и културним оквирима. Други модул посвећен је променама типолошких модела у условима друштвених и економских трансформација, као и односу континуитета и промене у архитектури. Трећи модул анализира утицај глобалних процеса на обликовање програма, појаву хибридних и униформних типологија и однос локалног идентитета и глобалних модела. Четврти модул бави се адаптацијом и променом намене постојећих објеката, са освртом на просторне и концептуалне аспекте трансформације. Пети модул усмерен је на савремене феномене, флексибилне програме и будуће правце развоја архитектонских типологија.</p>		
<i>Практична настава:</i>		
<p>Практична настава обухвата анализу студија случаја и израду пројектног задатка усмереног на трансформацију конкретног архитектонског програма. Студенти анализирају постојећи објекат или типологију, разматрају контекст настанка и разлоге промене, а на основу тога формулишу концептуални предлог даљег развоја или реинтерпретације програма. Рад се реализује кроз консултације и завршава писменом и усменом презентацијом.</p>		
Литература		
<p>Malcolm Miles, Tim Hall, Iain Borden. The City Cultures Reader. 2004. Psychology Press</p> <p>Borch, C.(ed.). Architectural Atmospheres : On the Experience and Politics of Architecture. 2014. Birkhäuser, Basel.</p> <p>Koolhaas, R. Delirious New York: A Retroactive Manifesto for Manhattan. 1978. Monacelli Press, New York.</p> <p>Владан Ђокић, Петар Бојанић. Мислити град. 2011. Архитектонски факултет, Београд.</p> <p>Tasle em Shakur ed. Cities in Transition: Transforming the Global Built Environment. 2005. Open House Press, Cheshire.</p> <p>Anne Lacaton, Jean-Philippe Vassal, Frédéric Druot. Plus - Large scale housing development. An exceptional case. 2007. Editorial Gustavo Gili, SL.</p> <p>Бенџамин, Е. Филозофија архитектуре. 2011. Clio, Beograd.</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 3
Методe извођења наставе		
Настава се реализује кроз предавања, вежбе и консултације, уз примену критичке анализе студија случаја и аргументоване дискусије. Теоријски садржаји излажу се уз интерпретацију релевантних примера из архитектонске		

практике, док се у оквиру вежби спроводи аналитички и истраживачки рад на одабраним трансформацијама архитектонских програма. Рад студената прати се кроз континуиране консултације и критичке осврте, а провера знања реализује се путем писменог испита и пројектног задатка.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	50	
семинар-и			

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : МАС Архитектура			
Назив предмета: Савремени феномен града и урбанизације			
Наставник/наставници: Катарина Стојановић, Ђорђе Алфировић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Упознавање и анализирање савремених области и феномена процеса урбанизације и обликовања данашњих градова. Дефинисање основних принципа планирања и пројектовања урбаних простора у контексту нове динамике и теорија развоја грађене средине. Сагледавање и разумевање односа и повезаности између урбанизма и архитектуре с једне стране и друштвено-политичких, економских, културолошких и осталих утицаја с друге, у контексту технолошких савремених промена.			
Исход предмета Оспособљавање и сагледавање стратешких планова и форми урбанизације која представља један од доминантних феномена у савременом свету. Препознавање актуелног стања савременог града, анализа и синтеза уочених чињеница. Оспособљеност за критичку анализу и валоризацију грађене средине која настаје под утицајем данашњих парадигми и изазова.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Глобални градови, токови и феномени. Глобализација и урбанизација, појмови и дефиниције. Изазови савремених тенденција развоја и утицај урбанизације. Савремене технологије у пројектовању градова. Урбане трансформације руралних и урбаних насеља. Утицај урбаних мега пројеката на грађену средину. Светски градови и нове форме урбанизације. Регионални и локални нови трансформације урбаних структура. <i>Практична настава:</i> Интерактивна настава, дискусије, презентације, консултације.			
Литература Реба, Д. Улични систем и урбана морфологија. Факултет техничких наука, Нови Сад. 2016. Радовић, Р. Савремена архитектура : између сталности и промена идеја и облика. Факултет техничких наука, Нови Сад. 2002. Roggema, R. (Edit.). Contemporary Urban Design Thinking. Springer. 2018. Roggema, R. (Edit). Designing Sustainable Cities. Springer. 2020. Vaccini, P., Brunner, P.H. Metabolism of the anthroposphere. MIT Press, Cambridge. 2012. Ступар, А. Град глобализације - изазови, трансформације, симболи. Архитектонски факултет, Београд, Орион арт, Београд. 2009. Ступар А. Град: форме и процеси, друго допуњено издање, Београд: Орионарт, 2019. Ђукић, А. Обликовање отворених градских простора. Београд: Архитектонски факултет. 2021. Batty, M. The New Science of Cities. Massachusetts: The MIT Press, 2013 Džejkobs, Dž. Smrt i život velikih američkih gradova. Novi Sad: Mediterran Publishing, 2011. Harvi, D. Pobunjeni gradovi. Novi Sad: Mediterran publishing, 2013. Vesco, A., Ferrero, F., (eds) Social, Economic, and Environmental Sustainability in the Development of Smart Cities. IGI Global, 2015.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 3	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена

активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10		
колоквијум-и	50	
семинар-и			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура			
Назив предмета: БИМ и роботика у пројектовању			
Наставник/наставници: Оливера Дулић, Стојановић Нина, Којић Марија			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: нема услова			
Циљ предмета			
Упознавање студената са коришћењем БИМ модела и алата имплементираних у планирање целог животног циклуса неког објекта. Коришћење и примена индустријских робота за пројектовање у архитектури и урбанизму из области фабрикации. Циљ је оптимизација радних процеса, квалитет и интердисциплинарни рад. Алата треба да помогне студентима да се оспособе и за тимски рад где конзистентан систем имплементује измену која постаје видљива свим учесницима пројекта, који онда могу адекватно реаговати. Разумевање дизајна кроз заједничке податке и ослањање на размену информација који се налазе у јединственој бази података.			
Исход предмета			
Оспособљени за тродиментално приказивање објеката у архитектури и урбанизму, коришћењем и применом напредне БИМ технологије. Овладавање процесом одабира и коришћења мехатроничких и ембедед система и способност реализује пројекта и њиховог 3Д приказа унапређивањем и оптимизацијом архитектонских пројеката. Приказивање архитектонских решења и овладавање процесом стратешке и свеобухватне методологије за ефикасније управљање грађевинским и инфраструктурним пројектима, уз знатно мање трошкове, веродостојније и лакше разумевање клијената и других заинтересованих страна.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам БИМ технологије. Појам роботике у архитектури. Методологија и средства за побољшање процеса израде урбанистичких и архитектонских пројеката. Почетак и историја примене БИМ технологије у архитектури и урбанизму. Праћење животног циклуса изграђених објеката уз помоћ БИМ технологије. Фабрикације у архитектури применом робота. Моделовање кроз БИМ, тимски рад и програмирање робота за одрђени проблем. БИМ менаџмент. Различите фабрикации за дати архитектонски пројекат. Пређење свих фаза пројеката и целокупног процеса.			
<i>Практична настава</i>			
Индивидуални и групни рад у рачунарској учионици. Примена софтверских алата: Аутодеск Ревит, Грапхисофт Арцхицад итд.			
Литература			
Stefan Voeuykens. 2023. BIM profesionalni vodič za učenje Archicada. Packt Publishing.			
D. Shepherd. 2016. The BIM Management Handbook. RIBA Publishing.			
Hardin, B., McCool, D. 2015. BIM and construction management: proven tools, methods, and workflows. John Wiley & Sons.			
Dragan S. Milutinović. 2024. Industrijski roboti. Mašinski fakultet. Beograd			
Стојановић, Н.,(2024). Урбани дизајн микро простора са пејзажним дизајном: практикум (1. изд., стр. 240 стр.). Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Факултет савремених уметности.			
M. Fox, M. Kemp. 2009. Interactive Architecture. Princeton Architectural Press.			
W. McGee, M. Ponce de Leon. 2014. Robotic Fabrication in Architecture, Art and Design. Springer.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе			
Предавања, консултације, вежбе у рачунарској лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10		
колоквијум-и	50	
семинар-и			

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Материјали и технологије
Наставник: Петровић Горан
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је усавршавање познавања материјала и упознавање са новим материјалима и технологијама везаним за дизајн ентеријера, архитектуру и индустријски дизајн.</p> <p>Унапређење разумевања, међусобног односа перформанси материјала, примењених технологија и обликовања објекта, и њиховог заједничког утицаја на окружење.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Кроз анализу и синтезу, теоретски и практични ангажман, по завршетку курса студенти су оспособљени да правилно одаберу и употребе материјале и пратеће технологије које би им омогућиле извођење замишљених пројеката.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод, међусобна зависност форме, конструкције и материјала. 2. Тектоника и стереотомија, релације конструкције и облика објекта. 3. Субтрактивне и адитивне методе производње. 4. Методе обликовања производа, обликовање у калупу, ливење, механичке методе, ковање, пресовање... 5. Обликовање деформацијом и савијањем 6. Ламинација и композитна ламинација 7. Електроерозивне методе обраде. 8. Обликовање стакла. 9. Дигитална фабрикација, NC и CNC машине, 3D штампа. 10. Израда брзих прототипа и малих серија. 11. Технологије спајања материјала, нераскидиве и раскидиве(монтажно-демонтажне) везе 12. Спојеви у дрвету 13. Завршна обрада материјала, површинска механичка обрада. Абразивне методе, брушење, глачање полирање. 14. Облоге 15. Премази <p><i>Практична настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Први задатак, обликовање производа у материјалу 2. Концепт, одабир материјала и технологије, консултације 3. Разрада концепта, консултације 4. Дефинисање производа, консултације 5. Предаја првог рада 6. Други задатак, системи спајања 7. Концепт, одабир материјала и технологије, консултације 8. Разрада концепта, консултације 9. Дефинисање производа, консултације

10. Предаја другог рада
11. Трећи задатак, синтеза, обликовање, спојеви , завршна обрада
12. Концепт, одабир материјала и технологије, консултације
13. Разрада концепта, консултације
14. Дефинисање производа, консултације
15. Предаја трећег рада, консултације пред испит

Препоручена литература

Познавања материјала; *Ирена Живковић - Радослав Алексић*
 Prototyping and Low-Volume Production; *Rob Thompson*
 Made of; *Christiane Sauer*
 Industrial Design: Materials and Manufacturing Guide; *Jim Lesko*
 Materials and Design: *Mike Ashby and Kara Johnson*
 Smart Materials and New Technologies; *Michelle Addington and Daniel Schodek*
 интернет:
[www. gradjevinarstvo.rs](http://www.gradjevinarstvo.rs)
www. materia.nl
www.transmaterial.net
www.architonic.com/en

Број часова активне наставе 5 | Теоријска настава: 2 | Практична настава: 3

Методе извођења наставе

Усмено излагање, дијалогска метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
елаборат (3x20)	60		
семинари			

Студијски програм : МАС Архитектура
Назив предмета: Дигитални финансијски модели и управљање инвестиционим пројектима
Наставник/наставници: Ранковић Марко
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 8
Услов: Положени предмети из области методологије пројекта и пројектовања
<p>Циљ предмета</p> <p>Стицање напредних знања и вештина из области дигиталног финансијског моделирања и управљања инвестиционим пројектима у архитектури и инфраструктурним системима.</p> <p>Интеграција информационих технологија, финансијске анализе и управљања пројектима у процесу планирања, реализације и контроле архитектонских инвестиција.</p> <p>Развијање способности примене квантитативних метода и дигиталних алата у процени исплативости и управљању ризиком.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент је способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Израђује дигиталне финансијске моделе архитектонских пројеката ● Примењује методе процене инвестиционе оправданости (NPV, IRR, ROI, CAPM) ● Анализира новчане токове и инвестициони ризик ● Користи информационе системе и софтверске алате за контролу трошкова ● Израђује студију изводљивости (feasibility study) ● Интегрише финансијске, временске и техничке параметре у управљању пројектом
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Инвестициони пројекти у архитектури ● Финансијско моделирање и временска вредност новца ● Анализа новчаних токова ● Методи процене инвестиција (NPV, IRR, индекс профитабилности) ● Управљање инвестиционим ризиком и CAPM ● Дигитални финансијски системи ● BIM 5D и контрола трошкова ● Информациони системи у управљању пројектима ● Дигитална трансформација инвестиционих процеса <p>Практична настава</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Израда финансијског модела у софтверском окружењу ● Анализа инвестиционог ризика ● Разрада студије изводљивости ● Рад у софтверима за управљање пројектима ● Тимски инвестициони пројекат

Литература				
<ol style="list-style-type: none"> Ranković, M. Upravljanje projektima. ITS, 2018. Ilić, M., Ranković, M. Organizacija i upravljanje projektima, 2020. Kerzner, H. Project Management: A Systems Approach. Gatti, S. Project Finance in Theory and Practice. Eastman, C. et al. BIM Handbook. 				
Број часова активне наставе	4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе				
<ul style="list-style-type: none"> Предавања уз презентације, анализа студија случаја, рад у софтверским алатима, израда пројектних задатака, семинарски рад, дискусије и консултације. 				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30	
практична настава	10			
колоквијум-и	50		
семинар-и				
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....				
*максимална дужна 2 странице А4 формата				

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Дизајн ентеријера – пословни објекти
Наставник/наставници: Ђорђе Мандрапа
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 9
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљ предмета је да оспособи студенте у погледу методологије пројектовања ентеријера. Предмет је фокусиран на специфичности функционисања савремених пословних простора и подразумева рад на свим релевантним фазама пројектовања, од основних концепата до завршне материјализације простора и презентације резултата рада.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени да практично примене низ пројектантских техника и владају процесом пројектовања ентеријера савремених пословних простора. Знања студента стечена на основним студијама приширена су и употпуњена, при чему настава резултује развојем компетенција код студената да на адекватан начин одговоре изазовима савременог пројектантског рада.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријска настава се одиграва у виду предавања о пословним просторима, контекстуализујући и надопуњујући знања стечена у практичном делу наставе. Студенти се упознају са савременим параметрима пројектовања пословних простора, стичући такође знања о релевантним и савременим стручним праксама.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава одиграва се у виду вежби, то јест, консултација и дискусија студената и наставника. Студенти пројектују ентеријере пословних објеката, пролазећи кроз различите фазе пројектантског процеса у склопу консултација са наставником.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уводно предавање; 2. Анализа задатог објекта, његове историје и архитектуре; 3. Постављање концепта; 4. Предавање - актуелни пројектантски приступи у обликовању пословних објеката; 5. Разрада пројектованог решења; 6. Разрада пројектованог решења; 7. Колоквијум 1; 8. Комплетирање пројектне документације; 9. Комплетирање пројектне документације; 10. Предавање - истраживање кроз дизајн; 11. Анализа пројектованог решења - рад на текстуалном образложењу; 12. Анализа пројектованог решења - рад на текстуалном образложењу; 13. Графичко обликовање коначне презентације; 14. Плакат; 15. Колоквијум 2.
<p>Литература</p> <p>Azur Corporation. <i>Inside Outside: Office Design</i>. London: Azur Corporation, 2011.</p>

Myerson, Jeremy, and Philip Ross. <i>Radical Office Design</i> . New York: Abbeville Press , 2006.			
Myerson, Jeremy, and Philip Ross. <i>Space to Work: New Office Design</i> . London: Laurence King, 2006.			
Zumstein, Kerstin, and Helen Parton. <i>Total Office Design: 50 Contemporary Workplaces</i> . London: Thames &Hudson, 2011.			
Број часова активне наставе 6	Теоријска настава: 3		Практична настава: 3
Методe извођења наставе Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Презентација и реализација самосталног рада – пројектног елабората	50
колоквијум-и	40		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура			
Назив предмета: Стратегије и методе у архитектонском пројектовању			
Наставник/наставници: доц. др Оливера Дулић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Упознавање са стратегијама и методама архитектонског развоја у савременом контексту и критичко разматрање утицаја склопова и елемената на концепт и програм објеката. Одабир адекватне стратегије чији је резултат најоптималнија просторна трансформација. Разумевање развоја и промена различитих архитектонских програма. Синтеза се огледа кроз архитектонски концепт, који обједињује форму, структуру, програм и садржај пројекта.			
Исход предмета Оспособљавање за методолошко и стратешко сагледавање различитих процеса при планирању и трансформацијама архитектонских програма. Дефинисање индивидуалне методологије од концептуализације до репрезентације. Способност за критичку анализу и валоризацију архитектонских програма и објеката, која ће допринети квалитетнијем пројектовању и разумевању метода истраживања и припреме пројектних задатака.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Теоријске основе архитектонског пројекта. Анализа елемената и склопова архитектонског пројекта. Критика глобализације архитектонских програма. Дефинисање методолошких услова за израду архитектонског пројекта од пројектног задатка до репрезентације. Стратегије одрживог архитектонског планирања. Адекватна методологија за архитектонско планирање. Савремени изазови и технологије у архитектури. Коришћење вештачке интелигенције у стратегијама и методама у архитектонском пројектовању. <i>Практична настава:</i> Вежбе, дискусије, консултације, задаци са применом метода и модела за савремене трансформације архитектонских објеката.			
Литература Rezaei, M. (2020). Reviewing design process theories: Discourses in architecture, urban design and planning theories. Springer Nature. Borch, C.(ed.) 2014. Architectural Atmospheres : On the Experience and Politics of Architecture. Birkhäuser, Basel. Marja Sarvimaki. 2018. Case Study Strategies for Architects and Designers: Integrative Data Research Methods. Routledge. Gerasimos Vamvakidis. 2017. Inovative Architecture Strategies. Laurence King Publishing. Linda N. Groat, David Wang. 2013. Architectural Research Methods. Wiley. Niezabitowska, E. D. (2018). Research methods and techniques in architecture. Routledge. Абадић, З. (2010). Елементи – размишљања о стварању и моделима. Београд: Архитектонски факултет у Београду. Башлар, Г. Поетика простора. Градац: Алеф, 2005. Фремpton, К. Савремена архитектура: критичка историја. Београд: Орион Арт, 2004. Грубор, Н., Лепо, надахнуће и уметност подражавања: студије о Платоновој естетици. Београд: Плато, 2012. Џенкс, Ч. Нова парадигма у архитектури: језик постмодернизма. Београд: Орион Арт, 2007.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	Завршни испит	30 поена

активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архтектура			
Назив предмета: Стратегије и методе у урбанистичком пројектовању			
Наставник/наставници: проф. др Катарина Стојановић, проф. др Дарко Реба			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Упознавање са стратегијама урбаног развоја у савременом урбаном планирању и критичко разматрање развоја градова и трансформација изграђене средине. Одабир адекватне стратегије чији је резултат најоптималнија просторна трансформација. Нове праксе планирања и разумевање израде стратегије и одговарајуће методологије које ће допринети квалитету градских области, кроз анализу и синтезу свих актуелних чинилаца и изазова.			
Исход предмета Оспособљавање за методолошко и стратешко сагледавање различитих процеса при планирању и трансформацијама у урбаним просторима. Способност за критичку анализу и валоризацију грађене средине, која ће допринети квалитетнијем пројектовању и интервенцијама у животној средини.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Стратегије одрживог урбаног развоја. Стратешки план у урбанистичком планирању. Основне концепције и законске регулативе у урбанистичком пројектовању. Урбане трансформације насеља и појединачних зона интервенција. Дефинисање стратегија које доприносе развоју урбаног квалитета живота. Методологија адекватна за урбанистичко планирање. Савремени изазови и технологије у урбанизму и утицаји на одржане градске области. Коришћење вештачке интелигенције у стратегијама и методама у урбанистичком пројектовању. <i>Практична настава:</i> Вежбе, дискусије, консултације, задаци са применом метода и модела за савремене трансформације урбаних средина.			
Литература Rezaei, M. (2020). Reviewing design process theories: Discourses in architecture, urban design and planning theories. Springer Nature. Tabb, P. J., & Deviren, A. S. (2017). The greening of architecture: A critical history and survey of contemporary sustainable architecture and urban design. Routledge. Lees, L., Bang Shin, H., Lopez-Morales, E. Planetary Gentrification. Polity Urban Futures. John Wiley and Sons Ltd, 2016. Thomas, D. (2016). Placemaking: An urban design methodology. Routledge. Vesco, A., Ferrero, F., (eds) Social, Economic, and Environmental Sustainability in the Development of Smart Cities. IGI Global, 2015. Parry, E. 2015. Context: Architecture and the Genius of Place. John Wiley & Sons Inc., Chichester. Реба, Д. 2010. Улица - елемент структуре и идентитета. Орион арт, Београд. Чолић, Р., Мојовић, Ђ., Петковић, М., Чолић, Н. (2013) Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја. Београд: GIZ/ AMBEROICON			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	Завршни испит	30 поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10		
колоквијум-и	50	
семинар-и			

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : МАС Архитектура			
Назив предмета: Цртање и архитектонска графика			
Наставник/наставници: Живковић Стефан, Станковић Вања			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Изражаваће индивидуалних креативних вештина студената кроз коришћење адекватних мануланих и рачунарских техника и технологија у циљу стварања инжењерских цртежа, модела и концепата. Осамостањивање студената у примени креативних вештина и знања кроз презентовање геометричких визуелизација. Стицање вештина за комуникацију у процесу развоја графичког цртежа и знања о одабиру и примени техника цртања у процесу архитектонског пројектовања.			
Исход предмета Представљање целокупног архитектонског пројекта уз помоћ различитих техника и медија. Критичка анализа архитектонских пројеката кроз графичке и техничке методе пројектовања у циљу задовољавања потреба корисника. Теоријска знања и практичне способности корисне за професионални рад и усавршавање у оквиру архитектонског пројектовања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Визуелни концепт. Методе и начини графичке презентације кроз ортографски и аксонометријски цртеж. Графичко и дигитално представљање облика у простору. Визуелизација просторне форме. Припрема за штампу, формат, дигитална графичка. Правила техничког цртања и стандарди за израду документације. Теоријске основе примене рачунара у пројектовању CAD, CAM, CAP, PLM. CAD моделовања кроз практичне вежбе. Савремене технике графичке обраде дигиталних слика. Типологија дигиталних слика. Параметри реалне и виртуелне камере. Рендеринг алгоритми и алати за рендеринг. Рендеринг сцене. <i>Практична настава</i> Индивидуални и групни рад у рачунарској учионици, вежбе, презентације и репрезентације.			
Литература Aithal, B., P.S., P. (n.d.). 2024. Building Feature Extraction with Machine Learning: Geospatial Applications. Сједињене Државе: CRC Press. Радојевић А. 1995. Архитектонско цртање 1, 2, 3. АФ, Београд . Стојаковић, В. 2018. Моделовање на основу слика . Факултет техничких наука, Нови Сад. Ракочевић М. 2001. 24 часа архитектуре. Akademia. Nova, Београд . Станисављевић Д. 2016. Визуелна истраживања. АФ, Београд. Marschner, S., Shirley, P. 2016. Fundamentals of Computer Graphics. CRC Press, A K Peters. Група аутора. 1999. АцхиЦАД 5.0. с.н., Нови Сад. Стргар-Куречић, М. 2017. Основе дигиталне фотографије. Школска књига, Загреб. Тошић Ј. & Станковић, В., (2026). Crtanje i arhitektoška graika: Udžbenik. Fakultet savremenih umetnosti.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, вежбе у рачунарској лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	70 поена	Завршни испит	30 поена
Присуство на настави	10	Писмени испит	30
Присуство на вежбама	10		
Зд мапирани пројекат	50		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм МАС АРХИТЕКТУРА

Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 2 - природа

Наставник: Весна Пејовић

Статус предмета: Изборни

Број ЕСПБ: 9

Услов: положен испит из предмета Интердисциплинарни дизајн студио 1

Циљ предмета

Основа програма је креативност са сврхом – циљ је образовање студената као дизајн-мислилаца способних да одговоре на реалне изазове кроз интеграцију креативног промишљања, техничке оспособљености и дубоког контекстуалног увида. Студентима се пружа платформа за формулисање, артикулацију и проверу идеја кроз израду реалних артефаката, производа или простора. Кроз тај процес они преиспитују, провоцирају и изазивају постојеће перцепције људи, објеката и места.

Истраживачки сегмент наставе ослања се на принципе бионике, са циљем опремања студената практичним и методолошким алатима који подржавају различите фазе дизајнерског процеса – од иницијалне потраге за инспирацијом, преко развоја концепта, до обликовања форме и структуре. Полазећи од аналитичког и темељног посматрања природе и природних феномена, као и начина на који одређени облици, структуре и механизми настају као последица специфичних физичких, еколошких или биолошких услова, студенти се упознају са богатим спектром природних принципа и решења. Та решења постају основа за даљи дизајнерски развој, пружајући инспирацију и функционални модел за израду конкретног објекта, производа или простора.

Резултат овог истраживачко-дизајнерског процеса је артефакт који одговара на задате функционалне, структурне, ергономске и материјалне критеријуме, а истовремено ангажује студенте на нивоу емоција, радозналости и осетљивости. Природа, као ненадмашни инжењер и дизајнер, пружа оквир у коме студенти уче да посматрају, постављају питања и стварају са дубљом свешћу о контексту и последицама сопственог рада

Исход предмета

По завршетку предмета студент је у стању да:

Знања:

- разуме принципе бионике као методолошког оквира за дизајн инспирисан природом;
- идентификује и интерпретира облике, структуре и механизме из природе у дизајнерском контексту;
- разуме улогу креативности у балансу са техничким и контекстуалним захтевима дизајна.

Вештине:

- анализира природне процесе и транспонује их у релевантне дизајнерске решења;
- примењује истраживачке методе и визуелне технике у раној фази развоја концепта;
- обликује производе и просторе који одговарају функционалним, ергономским и материјалним критеријумима.

Компетенције:

- самостално и у тиму спроводи дизајнерски процес заснован на бионичком моделу размишљања;
- развија пројекте који интегришу емоционалну и рационалну димензију дизајна;
- етички и критички сагледава утицај дизајна на корисника и околину.

Садржај предмета

Дизајн пројекти су основа учења и наставе. Пројекти варирају у дужини и формату у зависности од тема програма. Пројекти могу бити за „стварни свет“, смештени у реалне контексте и везани за одређене клијенте-индустрију, или бити експериментално-истраживачког карактера. Пројекти могу бити појединачни или групни.

Динамика извођења наставе током 15 недеља:

Нед.	Тип наставе	Тема
1.	Предавање 01	Дизајн као систем: инспирација – концепт – контекст
2.	Вежба 01	Посматрање природе: цртеж, фотографија, анализа структуре
3.	Предавање 02	Принципи бионике и примери у дизајну

4.	Вежба 02	Мапирање природних феномена / истраживачки алати
5.	Пресек стања 01	Презентација првог истраживања – ко / шта
6.	Предавање 03	Форма, структура и материјал у природи и дизајну
7.	Вежба 03	Пренос принципа – од природе до концепта
8.	Предавање 04	Ергономија и функционалност у бионичком дизајну
9.	Вежба 04	Израда макета / експериментисање са материјалима
10.	Пресек стања 02	Израда макета / експериментисање са материјалима
11.	Предавање 05	Интердисциплинарност и примена у реалном свету
12.	Вежба 05	Финални развој решења
13.	Предавање 06	Комуникација пројекта – визуелна и вербална
14.	Вежба 06	Презентација, документација, поставка
15.	Пресек стања 03	Када / где? – финална презентација и евалуација пројекта

Литература

Tim Brown – Change by Design: How Design Thinking Creates New Alternatives for Business and Society, Harvard Business Review Press, 2009.

Victor Papanek – Design for the Real World: Human Ecology and Social Change, Thames & Hudson, 1972.

Don Norman – The Design of Everyday Things, MIT Press, 2013.

Ezio Manzini – Design, When Everybody Designs: An Introduction to Design for Social Innovation, MIT Press, 2015.

Jamer Hunt – Not to Scale: How the Small Becomes Large, the Large Becomes Unthinkable, and the Unthinkable Becomes Possible, MIT Press, 2020.

Janine Benyus – Biomimicry: Innovation Inspired by Nature, Harper Perennial, 2002.

Michael Pawlyn – Biomimicry in Architecture, RIBA Publishing, 2011.

Julian Vincent – Biomimicry – A Review, Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, 2006.

Ingrid Halland & Kjetil Fallan – Designing Democracy: The Social Construction of the Universal Design Ideal, Bloomsbury, 2021.

Sanne Kistemaker, Koert van Mensvoort (eds.) – Next Nature: Nature Changes Along With Us, BIS Publishers, 2011.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
6		

Методе извођења наставе

Настава се реализује кроз комбинацију теоријских и практичних метода рада, са акцентом на истраживање, критичко размишљање и пројектно учење. Кључне методе укључују:

- **Предавања** – увод у теоријске и концептуалне оквире теме семестра
- **Случајеви из праксе** – анализа постојећих примера из области бионике, архитектуре и дизајна
- **Истраживачке радионице** – посматрање, скицирање и анализа природних облика и структура
- **Самосталан и тимски пројектни рад** – формулисање и развој дизајн концепта од идеје до финалног решења
- **Менторске консултације** – индивидуална и групна подршка од стране наставника и гостујућих стручњака
- **Јавне презентације** – вербална и визуелна комуникација решења, peer-review и критичка анализа у групи
- **Дизајн-дневници** – документација процеса и рефлексивна у оквиру самосталног развоја пројекта

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активно учење у настави	10	Финално решење (квалитет дизајна, функционалност, релевантност, оригиналност)	30
Истраживачки рад и концептуални развој (реферати, мапирање, скице, moodboard, анализе)	20		
Финална презентација и портфолио (јасноћа комуникације, визуелна и вербална презентација, структурална логика)	40		

--	--	--	--

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Урбан дизајн
Наставник/наставници: Нина Стојановић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Успостављање и развој критичког мишљења у области урбаног дизајна кроз анализу, интерпретацију и обликовање савремених јавних простора. Циљ је оспособљавање студената за примену дизајнерских стратегија у урбаном контексту, уз посебан фокус на одрживост, инклузивност, сценографију простора и идентитет места.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су развили способност и компетенције за креативан, истраживачки и концептуални рад у домену урбаног дизајна, уз самостално или тимско деловање на обликовању јавних простора. Оспособљени су за интеграцију дизајнерских, просторних и друштвених аспеката у развоју одрживих, инклузивних и културно релевантних урбаних целина.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> недеља – Увод у урбани дизајн: појам, обим и интердисциплинарни карактер недеља – Идентитет места: културни контекст и „genius loci“ недеља – Јавни простор као дизајнерски медијум недеља – Савремене теорије урбаног дизајна недеља – Партиципативни и инклузивни дизајн недеља – Урбани пејзаж: веза природног и изграђеног недеља – Атмосфера простора: материјалност, звук, светло недеља – Урбани мобилијар и микроинтервенције недеља – Темпоралност и привремени урбани догађаји недеља – Урбани простор и друштвене интеракције недеља – Економија урбаног простора и креативне индустрије недеља – Одрживи и климатски адаптивни дизајн недеља – Дигитални алати у урбаном дизајну недеља – Интердисциплинарни приступ и case study анализа недеља – Рефлексија, критика и припрема за финалну презентацију <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа и мапирање изабране локације; истраживање културног и социјалног контекста; развој концепта јавног простора; пројекат урбане интервенције (на нивоу микро или мезо скале); примена принципа одрживости, инклузивности и дизајнерске наратије; моделовање, визуализација и финална презентација.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> Ранко Радовић „Форма града“ Роберт Вентури - Сложености и противуречности у архитектури (ГК, 1983) С. Гидион - Простор, време, архитектура

<ol style="list-style-type: none"> 4. Радпивић Д., Ђуканпивић З. (2007) Урбофилија. Београд: Архитектонски Факултет Университета у Београду 5. Стојановић, Н. (2024). Урбани дизајн микро простора са пејзажним дизајном: практикум (1. изд.). Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Факултет савремених уметности, ISBN 978-86-87175-54-9, COBISS.SR-ID 152827145 6. Ђукановић, З., Кековић, А., & Милинчић, М. (2014). Унапређење квалитета живота кроз развој урбаних пешачких простора у градовима-студија случаја: Београд. Архитектура и урбанизам; 7. Приручник за урбани дизајн (Urban Design Compendium). Beograd: Orion Art i Prograf. Barton H., Marcus Grant M., Guise R. (2004) Shaping neighbourhoods: a guide for health, sustainability and vitality. London, New York: Spon Press. 8. Lynch, Kevin (1960). The Image of the City. The MIT Press. ISBN 0-262-62001-4. 9. Watson D., Plattus A. J., & Shibley R. G. (2003). Time-saver standards for urban design. New York, McGraw-Hill. 10. Стручни часопис ДЕТАЉ 			
Број часова активне наставе 5	Теоријска настава: 2		Практична настава: 3
Методe извођења наставе			
Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Презентација и реализација самосталног рада – пројектни елаборат	50
Вежбе	40		
колоквијум-и			
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА		
Назив предмета: Стратешко управљање инвестицијама у пројектовању		
Наставник/наставници: Алфиревић Ђорђе, Поповић Шевић Невенка, Аландер Владимир		
Статус предмета: Изборни		
Број ЕСПБ: 7		
Услов: Нема посебних услова		
Циљ предмета Циљ предмета је стицање знања из области стратешког планирања и управљања инвестиционим процесима у архитектонском пројектовању. Предмет омогућава разумевање економских, организационих и финансијских аспеката развоја архитектонских и инфраструктурних пројеката, као и доношење стратешких одлука у условима неизвесности и ризика.		
Исход предмета <ul style="list-style-type: none"> ● Анализира инвестиционе процесе у архитектонском пројектовању ● Примењује методе стратешког планирања у развоју пројеката ● Процењује економску оправданост архитектонских инвестиција ● Идентификује и управља ризицима у инвестиционим процесима ● Интегрише стратешке и финансијске параметре у управљању пројектом 		
Садржај предмета		
Теоријска настава <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратешко планирање у архитектури 2. Инвестициони циклус и фазе развоја пројекта 3. Економска анализа инвестиција 4. Методе процене исплативости пројеката 5. Стратешко управљање ризиком 6. Модели финансирања архитектонских пројеката 7. Одрживост и дугорочна вредност инвестиција 8. Студије случаја 		
Практична настава <ul style="list-style-type: none"> ● Анализа конкретног инвестиционог пројекта ● Израда стратешке инвестиционе студије ● Процена економске оправданости пројекта ● Тимски рад и презентација пројекта 		
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Kerzner, H. (2022). <i>Project Management: A Systems Approach</i>. Wiley. 2. Gatti, S. (2018). <i>Project Finance in Theory and Practice</i>. Academic Press. 3. Brigham, E. F., & Ehrhardt, M. C. (2020). <i>Financial Management: Theory & Practice</i>. Cengage. 4. Ranković, M. (2018). <i>Upravljanje projektima</i>. ITS, Beograd. 5. Ilić, M., Ranković, M. (2020). <i>Organizacija i upravljanje projektima</i>. ITS, Beograd. 6. PMI (2021). <i>PMBOK Guide</i>. Project Management Institute. 		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 6

Методe извођења наставe			
Предавања уз мултимедијалне презентације, анализа студија случаја, рад на пројектним задацима, дискусије и консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100) – Позитивна оцена предметног наставника - ментора			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност на настави	10	Усмени испит	40
Колоквијум	20		
Пројектни задатак	30		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Дизајн расвете и осветљења
Наставник/наставници: Весна Пејовић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је разумевање светла као дизајнерског алата, медијума изражавања, и критичког елемента у обликовању простора, атмосфере и перцепције. Развијање способности за истраживање, планирање и креирање концепата расвете у различитим контекстима (архитектонским, сценским, јавним, интерактивним, наративним).</p> <p>Развој приступа истраживању и пројектовању светлости као средства обликовања простора, атмосфере и наратива, као и расветних тела као функционалних, естетских и концептуалних објеката. Предмет повезује дизајн простора, предмета и технологије у јединствен систем дизајна светла и расвете.</p>
<p>Исход предмета</p> <p><i>По завршетку курса студент је стекао знања, вештине и компетенције да:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализира светлосне услове и концептуализује светлосна решења. • Креира светлосни наратив у односу на простор, садржај и корисника. • Употребљава и комбинује различите технологије расвете (аналогне, дигиталне, динамичке). • Повезује светло са другим дизајнерским дисциплинама и друштвеним темама. • Пројектује расвету као просторни и наративни елемент • Истражи и примени различите врсте светла у архитектури, ентеријеру, јавном простору и уметности • Креира функционална и иновативна расветна тела • Разуме и користи технологије и материјале у пројектовању расветних тела • Комуницира идеју кроз прототипе, макете, техничке цртеже и визуализације
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Динамика извођења наставе током 15 недеља:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 01. Увод: светло медијум и материјал Историјски и савремени приступи дизајну светлости; Светлост као естетска и друштвена категорија; Увод у појам расветног тела: између функције и поетике. Историја, филозофија и поетика светлости; Светлост у уметности, архитектури, филму, митологији; Анализа инспиративних пројеката 02. Основе физике светла, оптике и перцепције Типови светла (природно, вештачко, дифузно, директно/индиректно); Боја светла, сенке, рефлексије, температура боје; Утицај на перцепцију, расположење, физиологију; Понашање светла у простору и на објектима. 03. Технологија и типологија расвете и расветних тела Анализа и деконструкција постојећих примера; Контрола интензитета и динамике; Енергетска ефикасност и одрживост. Употреба и примена. 04. Анализа светлосног окружења, технологије и конструкције Светлосна мапа простора; Посматрање, цртање, фотографисање; Дифузори, сочива, конструкцијски системи; Рад са различитим материјалима: метал, стакло, биопластика, папир, текстил...; Критика и дискусија; 05. Простор и сценографија / дизајн и ергономија светла Композиција, ритам, динамика; Простор као платно – рад са волуменом и атмосфером; Концептуални задаци; Однос светла, простора и људског тела; Висина, оријентација, приступачност; Минимални технички услови. 06. Светло као наративни алат, концептуализација

<p>Расвета као прича (у филму, перформансу, инсталацији); Символика и психолошки утицај; Разрада концепта наративне расвете; Од истраживања ка идеји; Наратив + функција + облик; Скице, дијаграми, инспирација.</p> <p>07. Моделирање и симулација светла, обликовање светлосног објекта Скице, рендери, DIALux, Rhino, Blender, Unreal; Брзи прототипови: макете, лампе, експерименти; Форма, структура, равнотежа, модуларност; Експериментисање са трансформацијом тела и сенке; Просторне форме и истраживања, тестирање материјала.</p> <p>08. Гостујуће предавање/студијска посета; прототипови и експерименти Позвани практичар из сценске, архитектонске или интерактивне расвете; Размена искустава, критика портфолија; Израда радних макета и тестирање ефеката светла; Истраживање интерактивности и покрета;</p> <p>09. Расвета у јавном и приватном простору, производни аспекти расветних тела Друштвени и естетски аспекти; Светлосна загађеност, безбедност, идентитет простора; Рад на интервенцији у простору; Индустриска производња vs. ручна израда; Модули, серијска производња, одрживост; Стандарди, сертификација, безбедност.</p> <p>10. Јавна презентација пројекта Изложба / перформанс / презентација прототипа; Отворена дискусија и критика са гостима из струке</p> <p>11. Интерактивна расвета и нови медији Светло/сенка, звук/покрет, атмосфера/окружење; Ардуино, сензори, TouchDesigner, Raspberry Pi; Колаборативни пројекти</p> <p>12. Разрада пројекта – експерименти, светлост и простор као целина Индивидуални и/или тимски рад; Истраживање и тестирање идеја; Простор као сценографија светла; Јавни простор и светлосне инсталације; Расвета као друштвена интервенција. Светлосни објекти и инсталације.</p> <p>13. Дизајн расвете у контексту Примена расветног тела у конкретном простору; Како тело утиче на атмосферу, перцепцију и функцију; Симулација поставке расветног тела у простору (рендери, колажи, mock-up).</p> <p>14. Финализација и дизајн презентације, и продукција прототипа Видео, макета, фото-есеј, интеракција; Израда документације; Припрема за изложбу / презентацију; Завршни радови на изради тела; Снимање фото/видео материјала.</p> <p>15. Рефлексија и самоевалуација / Евалуација и документација Портфолио, дневник процеса, групна дискусија; Вредновање дизајнерског процеса и резултата; Завршни портфолио (истраживање + концепт + прототип + визуализација); Техничка реализација, просторна интеграција; Припрема за јавни наступ/изложбу.</p>
--

Литература

Mark Karlen, James Benya — *Lighting Design Basics (4th Edition, 2015)*
Peter Tregenza, Michael Wilson — *Daylighting: Architecture and Lighting Design (2nd Edition, 2011)*
Linda O'Shea, Christina Spangler — *Lighting Design: A Perception-Based Approach (2011)*
Harold M. Simmons — *Lighting Design and Application (2004)*
Christopher Cuttle — *Lighting by Design (3rd Edition, 2013)*
Ingo Maurer — *Light & Lighting: Concepts, Technologies and Applications (2010)*
Jason Livingston - *Designing With Light: The Art, Science and Practice of Architectural Lighting Design. (2014)*
Gary Gordon - *Interior Lighting for Designers, 5th Edition.,*
Sage Russell - *The Architecture Of Light (2nd Edition): A textbook of procedures and practices for the Architect, Interior Designer and Lighting Designer. (2012)*

Број часова активне наставе 5	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставe		
<ul style="list-style-type: none"> - Студијски, практични и истраживачки рад - Радионице и експерименти - Критичке дискусије - Интердисциплинарни приступ - Анализа постојећих производа и критичка дискусија - Израда прототипа и радних макета - Техничка и поетска компонента дизајна - Групни рад, индивидуални рад, интеракција са гостима из праксе 		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит
		поена

Активно учешће у настави	10	Финално решење (квалитет дизајна, функционалност, релевантност, оригиналност)	30
Истраживачки рад и концептуални развој (реферати, мапирање, скице, moodboard, анализе)	20	Финална презентација и портфолио (јасноћа комуникације, визуелна и вербална презентација, структурална логика)	10
Пресек стања (презентација досадашњег развоја пројекта)	30		

Студијски програм : МАС Бизнис менаџмент
Назив предмета: Стварање вредности – процеси, производи и људи
Наставник/наставници: Марко Милошевић, Владимир Матовић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>У данашњем агилном пословном окружењу, менаџери се суочавају са глобалним изазовима. Компаније морају да размотре широк спектар заинтересованих страна како би максимизирале своју вредност. Коначна сврха сваке организације је стварање финансијске и друштвене вредности. Овај курс упознаје студенте са основама како организација идентификује и користи савремене изворе вредности да би испунила стратешке и тактичке организационе циљеве. Полазећи од темељног разумевања шта је вредност из различитих савремених перспектива, студенти на овом предмету уче шта су и како се стварају вредности. Различите пословне дисциплине окупљају се у овом предмету да би објасниле како стварање вредности за купце такође ствара вредност за пословање; како тренутна технологија и информациони системи убрзавају овај процес: како рачуноводствене информације и мерење учинка покрећу интерно доношење одлука; како су развој организације и пословни процеса повезани са стварањем вредности, какав је утицај људских ресурса и како инвеститори процењују одлуке управљања и стварање вредности споља.</p> <p>Циљ предмета “Стварање вредности - процеси, производи и људи “ је да студенте упозна са концептом стварања вредности у савременом, агилном и глобалном пословном окружењу. Студенти ће разумети како организације идентификују и користе различите изворе вредности у сврху постицања својих стратешких и тактичких циљева, узимајући у обзир глобалне изазове као што су неједнакост, климатска криза и технолошки напредак.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>По успешном завршетку предмета, студенти ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Разумеју и анализирају различите процесе који доводе до стварања вредности у различитим индустријама. ● Примене концепте и алате за управљање и оптимизацију процеса стварања вредности. ● Разумеју улогу и значај људских ресурса и тимске динамике у процесу стварања вредности. ● Разраде и представе стратегије и планове за стварање вредности у конкретним пословним контекстима. ● Критички разматрају и оцењују различите методе и приступе стварању вредности, и предлажу иновације и побољшања. ● Разумеју концепт вредности из различитих савремених перспектива. ● Примене основне алате за процену и мерење вредности. ● Разумеју како различите пословне дисциплине доприносе стварању вредности. ● Идентификују и анализирају како технологија и информациони системи подржавају процес стварања вредности. ● Тумаче рачуноводствене информације и мерења учинка у контексту интерног доношења одлука. ● Разумеју како инвеститори процењују одлуке управљања и стварање вредности.
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава:</p> <p>На предмету "Стварање вредности – процеси, производи и људи", теоријска настава студентима пружа основно разумевање концепта вредности у савременом пословном окружењу. Полазећи од дефиниције и различитих перспектива вредности, студенти се упознају са методама и алатима за процену и мерење</p>

вредности, улогом технологије и информационих система у овом процесу, и начинима на које рачуноводствене информације и мерење учинка утичу на доношење одлука. Теоријска настава такође обрађује глобалне изазове као што су неједнакост, климатска криза и технолошки напредак, и њихов утицај на стварање вредности у организацијама.

Практична настава:

Практична настава на предмету омогућава студентима да примене стечена теоријска знања кроз решавање конкретних пословних случајева и задатака. Студенти учествују у вежбама које симулирају реалне пословне сценарије, где анализирају и оцењују одлуке управљања и процесе стварања вредности. Осим тога, практична настава укључује и рад са реалним подацима, коришћење софтверских алата за анализу и мерење вредности, као и дискусије и дебате о различитим приступима и методама стварања вредности у различитим индустријама и секторима.

Садржај предмета по недељама:

1. Увод у стварање вредности: Дефиниција и савремени изазови.
2. Разумевање вредности из различитих перспектива.
3. Основни алати за процену и мерење вредности.
4. Улога технологије и информационих система у стварању вредности.
5. Рачуноводствене информације као основа за доношење одлука.
6. Мерење учинка и његов утицај на стварање вредности.
7. Управљање заинтересованим странама у процесу стварања вредности. Стварање вредности за купце и његов утицај на пословање.
8. Први колоквијум.
9. Глобални изазови: неједнакост, климатска криза и технолошки напредак.
10. Људски ресурси и њихова улога у стварању вредности.
11. Финансијска и друштвена вредност: Баланс и интеграција.
12. Стратегије и тактике за максимизацију вредности.
13. Процена и анализа одлука управљања из перспективе инвеститора.
14. Случајеви из праксе: Анализа успешних и неуспешних приступа стварању вредности.
15. Други колоквијум.

Литература

Основна литература

Кулето В., Матовић В, Милошевић М, (2023). Стварање вредности – процеси, производи и људи - практикум, Факултет савремених уметности у Београду, Београд, ISBN 978-86-87175-33-4.

Илић М, (2018). Менаџмент људских ресурса, уџбеник. Висока школа струковних студија за информационе технологије, ИТС- Београд.

Илић М, (2022). Менаџмент људских ресурса, практикум са студијама случаја. Висока школа струковних студија за информационе технологије, ИТС- Београд.

Допунска литература

Мајкл Е. Портер (2007.) Конкурентска предност. ASEE doo. ISBN: 978-86-7668-029-9

Роберт С. Каплан и Дејвид П. Нортон - "Стратегијска карта". Издавач: Harvard Business Review Press; 1st edition (February 2, 2004).

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 3

Практична настава: 2

Методе извођења наставе

Настава се изводи у виду предавања, вежби и дискусија. Теоријска настава подразумева излагање материјала, док се практична настава фокусира на рад са примерима из праксе и решавање задатака. Студенти се подстичу да активно учествују у дискусијама и анализи случајева из реалног живота. Током практичне наставе студентима се упознају са различитим софтверским алатима који примењују вештачку интелигенцију

и они користе исте како би решили постављене задатке, кроз групни рад односно практичну наставу и семинар.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	<i>30</i>
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Теорија савременог дизајна 2
Наставник/наставници: Драган Ђаловић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положен испит из предмета Теорија савременог дизајна 1
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да кроз теоријске текстове и предавања приближи студентима интердисциплинарну природу дизајна: његову везу са природом и околином, технологијом и науком, културалним променама, новим естетским праксама и продукционим моделима. Такође, циљ предмета је оспособљавање студентата за контекстуално размишљање о дизајну у вези са ширим друштвеним кретањима и праксама и размечање места и улоге дизајна свакодневном животу. Посебан циљ је едукација студената за друштвено одговорни, одрживи и парципативни дизајн. Један од циљева је и упознавање студената са принципима Зелене агенде и Новог европског Баухауса.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>По завршетку курса студенти и студенткиње су оспособљени да свхвате и препознају улогу дизајна у ширем друштвеном контексту. Развили су компетенције да из теоријског угла сагледају и критички промисле радове других аутора и свој сопствени рад. Оспособљени су да се користе литературом из других хуманистичких наука која ће им помоћи како у концептуалном промишљању тако и у прагичном раду. Студенти разумеју и познају принципе и методологију партиципативног дизајна, као и принципе друштвеноодговорног и одрживог дизајна. Развили су свест о неопходности повезивања дизајна са начелима Зелене агенде и Новим европским Баухаусом и развили компетенције да властита дизајнерска промишљања усмере у том правцу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура, природа и дизајн 2. Дизајн и футурологија 3. Дизајн и Зелена агенда 4. Одрживи дизајн 5. Дизајн и Нови европски Баухаус 6. Агресија, територијалност, биолошки системи и дизајн 7. Ергономија и ергономски дизајн 8. Перцепција, креативност и слична подручја 9. Масовна култура, друштвени пристисци и дизајн 10. Потрошна култура данашњице, застаривање, трајност и вредност 11. Дизајн и друге културе 12. Одрживи дизајн 13. Пракса дизајна и његова филозофија. Партиципативни дизајн 14. Постиндустријски дизајн 15. Друштвеноодговорни дизајн
<p>Литература</p> <p>Pearce Peter, Structure in Nature as a Strategy for Design, Cambridge, MIT Press, 1971. Fuller, R. B. The Design Initiative, Southern University Press, 1964. Alger, John R. M. i Hays, Carl V, Creative Synthesis and Design, NY, 1964. Арнхајм, Р, Уметност и визуелно опажање, Уметничка књига, Београд, 1971.</p>

Toffler, Alvin, The Culture Consumers, NY, 1964. Mead, M, Ciltural Patterns and Technological Change, NY, 1982. Papanek, V. Dizajn za stvarni svijet, Zagreb, 1974.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 1	
2		Практична настава: 1	
Методe извођења наставе			
Предавања екс катедра, анализа примера, интерактивност, дискусија, критичка анализа литературе и дизајнерских пракси.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	50
колоквијум-и			
семинар-и	40		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Теорија уметности – процеси дигитализације и АИ
Наставник/наставници: Драган Ђаловић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање са методологијом проблемског промишљања у теорији уметности. Развијање разумевања различитих приступа у промишљању појединих проблема у теорији уметности. Развијање разумевања узајамног односа различитих приступа у промишљању уметничко-теоријске проблематике. Разумевање савремених концепата теорије уметности. Критичко промишљање процеса дигитализације и развоја алата вештачке интелигенције са аспекта теорије уметности. Развијање компетенција да се о уметничком делу и уметности уопште изнесе теоријски засновано мишљење.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су савладали теоријско – методолошке основе за критичко промишљање савремене уметничко-теоријске проблематике. Савладали су теоријско – методолошке основе за критичко промишљање савремене уметничке праксе. Развили су компетенције за теоријски утемељено промишљање ауторских уметничких поетика. Развили су способности да различите облике уметничке праксе теоријски утемељено контекстуализују и доведу у везу са ширим кретањима у савременој уметности и теорији уметности. Развили су компетенције да развој дигиталних технологија и алата вештачке интелигенције сагледају из угла теорије уметности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уметност у култури; 2. Постколонијалне теорије и уметност; 3. Естетско искуство. Проблем рецепције; 4. Уметност и задовољство. Уметност и емоције; 5. Теоријски приступи уметности нових медија; 6. Дигитализација и статус уметности; 7. У потрази за естетиком медија; 8. Естетско у медијима; 9. Лепо у медијским амбијентима; 10. Проблем креативности и АИ; 11. Проблем ауторства и АИ; 12. Аутономија уметности и АИ; 13. Трансестетичке теме; 14. Уметност и образовање; 15. Перспективе уметности.
<p>Литература</p> <p>1) Бурдије П., <i>Правила уметности</i> (прев. Капор В.), Светови, Нови Сад, 2003. 2) Бодријар, Ж. (1991). <i>Симулакруми и симулација</i>. Нови Сад: Светови. 3) Brodrigg, S. (1992). <i>Nothing Mat(t)ers:</i></p>

A Feminist Critique of Postmodernism. New York: New York University Press, 1992. 4) Burgin, V. ed. (1982). *Thinking Photography*. London: Macmillan. 5) Vuksanović D., *Filozofija medija*, Fakultet dramskih umetnosti, Čigoja štampa, Beograd, 2007. 6) Vuksanović D., *Filozofija medija*, tom 2, Fakultet dramskih umetnosti, Čigoja štampa, Beograd, 2011. 7) De Certeau, M. (1984). *The Practice of Everyday Life*. Berkeley: University of California Press, 1984. 8) Đorđević J., *Postkultura*, Clio, Beograd, 2009. 9) Жунић Д., *Весела естетика*, Алтера, Београд, 2008. 10) Зуровац М., *Три лица лепоте*, Службени гласник, Београд, 2005. 11) Kelner, D. M; Best, S. (1991). *Postmodern Theory: Critical Interrogations*. New York: Guilford. 12) Лиотар, Ж. Ф. (1991). *Раскол*. Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижница Зорана Стојановића. 13) Manović L., *Metamediji*, izbor tekstova (prev. Tomić Đ.), prir. Sretenović D. Centar za savremenu umetnost, Beograd, 2001. 14) Said E., *Kultura i imperijalizam* (prev. Bogojević V.), Časopis Beogradski krug, Beograd, 2002. 15) Ђаловић Д., *Увод у теорију медија*, Мегатренд универзитет, Београд, 2009. 16) Chaloupka, W; Stearns, W. (1992). *Jean Baudrillard: The Disappearance of Art and Politics*. London: Macmillan.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 1	Практична настава: 1
------------------------------------	-----------------------------	-----------------------------

Методe извођења наставе
 Предавања екс-катодре, интерактивност, дискусија, анализа примера, анализа примарне литературе, критичка анализа проблема

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	50
колоквијум	40		
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм МАС АРХИТЕКТУРА		
Назив предмета: Дизајн за све		
Наставник: Кушић Александар, Ненадовић Ђорђе, Стојановић Нина		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Нема услова		
Циљ предмета		
<p>Дизајн за све има за циљ да студенте уведе у област социјално ангажованог дизајна, у којој дизајн и креативно размишљање делују као катализатори позитивних друштвених промена. Кроз овај курс, студенти развијају осетљивост за дизајн који унапређује простор, производе и обрасце понашања, имајући у виду потребе особа са сметњама у развоју, припадника мањинских заједница и појединаца који су на различите начине маргинализовани или искључени из доминантног друштвеног оквира.</p> <p>Полазиште курса је уверење да се дизајн увек спроводи за некога, али је подједнако важно да се дизајн спроводи са неким – уз активно учешће самих корисника. Овај приступ подразумева партиципативни дизајн, у којем се концепти и решења развијају кроз дијалог са корисницима, као и у сарадњи са релевантним институцијама, стручним удружењима и другим актерима.</p> <p>Циљ је да се пројектују средства, производи и простори који су инклузивни, функционални, естетски вредни и финансијски одрживи. Кроз овај процес, студенти стичу способност да дизајн сагледају као одговорно друштвено деловање, те да развијају решења која унапређују квалитет живота најширег круга корисника.</p>		
Исход предмета		
<p>Студенти су упознати са принципима инклузивног и друштвено ангажованог дизајна, са акцентом на партиципативне методе рада, унапређење квалитета живота различитих група корисника, и развој дизајнерске праксе која је етички одговорна и социјално релевантна.</p> <p><i>По завршетку курса студент је у стању да:</i></p> <p>Знања:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни основне принципе инклузивног и социјално ангажованог дизајна; • разуме друштвене, културне и етичке аспекте дизајна усмереног ка осетљивим и маргинализованим групама. <p>Вештине:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентификује потребе специфичних корисничких група; • примени партиципативне методе у процесу дизајна; • развије концепт производа или услуге који је функционалан, естетски валидан и приступачан. <p>Компетенције:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сарађује са корисницима, институцијама и стручњацима; • формулише дизајн стратегију која интегрише етичке, друштвене и економске факторе; • комуницира и презентује решења адекватно различитим публицима. 		
Садржај предмета		
<p>Предмет је структуриран кроз предавања и вежбе које пружају друштвени и практични оквир унутар којег студенти развијају кохерентну везу између теоријских поставки и практичне примене, истовремено постављајући основе за формирање сопственог професионалног и етичког контекста деловања.</p> <p>Кроз наставни процес — који обухвата предавања, индивидуална и групна истраживања, као и израду елабората — студенти се подстичу на критичко преиспитивање постојећих дизајнерских пракси и промишљање могућих будућих сценарија, са циљем етаблирања дизајна као друштвено одговорне и рефлексивне делатности.</p>		
Динамика извођења наставе током 15 недеља		
Нед.	Тип наставе	Тема
1.	Предавање 01	Дизајн је ЗА све / све је ЗА дизајн
2.	Вежба 01	Свет око мене – посматрање, регистровање, лична позиција
3.	Предавање 02	Дизајн ЗА стварни свет – дизајн у друштвеном и физичком контексту

4.	Вежба 02	Мапирање и артикулација истраживања – шта, где, ко
5.	Пресек стања 01	Ко / шта? – представљање почетних увида и избора теме
6.	Предавање 03	Дизајнер: аутор или универзални војник? – улога и одговорност
7.	Вежба 03	Квалитет употребе и/или живота – анализе, референце, примери
8.	Предавање 04	Дизајн ЗА сваки дан – микро и макро интервенције у свакодневници
9.	Вежба 04	Артикулација потреба и проблема – конкретизација правца рада
10.	Пресек стања 02	Како / зашто? – дефинисање концепта и приступа
11.	Предавање 05	Емпатија и емотивни дизајн – етика, афективност, блискост
12.	Вежба 05	Предлози, разрада – развој решења у односу на контекст
13.	Предавање 06	Методе и перспективе – алати, процеси, наративи
14.	Вежба 06	Утисак, проблем, садржај, метода, артикулација – рефлексивни осврт
15.	Пресек стања 03	Када / где? – финална презентација и евалуација пројеката

Литература

Основна:

Victor Papanek / „Design for the Real World: Human Ecology and Social Change“ Bantam Books
 Manzini, E. / “Design, When Everybody Designs: An Introduction to Design for Social Innovation” MIT Press.
 Sanders, E. B.-N., & Stappers, P. J. / “Co-creation and the new landscapes of design” CoDesign.
 Donald A. Norman / „Emotional Design: Why We Love (or Hate) Everyday Things“ Издавач: Basic Books
 Donald A. Norman / „The Design of Everyday Things“ Издавач: MIT Press
 Kušić, A. (ur.). (2026). *Savremena arhitektura i dizajn 1: Hrestomatija. Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu; Fakultet savremenih umetnosti u Beogradu.*
 Стојановић, Н., & Стојановић, Н. (2024). *Урбани дизајн микро простора са пејзажним дизајном: практикум (1. изд., стр. 240 стр.). Универзитет Привредна академија у Новом Саду, Факултет савремених уметности.*

Додатна:

Turkka Keinonen / „Designers, Users and Justice“ Bloomsbury Academic
 Margolin, V. / “The Politics of the Artificial: Essays on Design and Design Studies” University of Chicago
 Fuad-Luke, A. / “Design Activism: Beautiful Strangeness for a Sustainable World” Earthscan.
 Brenda Laurel / „Design Research: Methods and Perspectives“ MIT Press
 W.McDonough, M.Braungart / „Cradle to Cradle: Remaking the Way We Make Things“
 Inclusive Design Toolkit – [University of Cambridge](#)

Број часова активне наставе 5 Теоријска настава: 2 Практична настава: 3

Методe извођења наставе

- Студије случаја
- Пројектни рад
- Партиципативне радионице
- Групне и индивидуалне консултације
- Интердисциплинарна сарадња

Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности. Настава на предмету се реализује кроз предавања наставника и гостујућих предавача, као и учешће студената у дискусији на сваком часу. Провера знања: писани рад и практичан пројекат из праксе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
Истраживање и документација	10	Презентација	10
Идејно решење / концепт	20	Укупна вредност и релевантност пројекта	30
Прототип и тестирање	20		

Партиципативни рад и учешће	10		
-----------------------------	-----------	--	--

Студијски програм: MAC САВРЕМЕНИ ДИЗАЈН
Назив предмета: Дизајн менаџмент
Наставник/наставници: Предраг Мирковић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 9
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да студенти овладају процесима, приступима у доношењу пословних одлука и усвајању стратегија које подржавају иновације и креирају ефикасно-дизајниране производе, сервисе, комуникације, окружења и брендове који побољшавају квалитет живота и доприносе организационом успеху. Циљ предмета је да студенти науче како да успоставе и одрже ефикасно радно окружење унутар дизајн студија или током рада на сложеним дизајн пројектима. Циљ је и да студенти науче да у току конципирања и развоја дизајна размишљају о управним процесима који одређују пут дизајна од почетне идеје до финалног производа и његовог „живота“.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су овладели процесима, приступима у доношењу пословних одлука и усвајању стратегија које подржавају иновације и креирају ефикасно-дизајниране производе, сервисе, комуникације, окружења и брендове који побољшавају квалитет живота и доприносе организационом успеху. Студенти су научили како да успоставе и одрже ефикасно радно окружење унутар дизајн студија или током рада на сложеним дизајн пројектима. Поред тога, студенти су развили свест о потреби, али и научили су методе и приступе како да у току конципирања и развоја дизајна размишљају о управним процесима који одређују пут дизајна од почетне идеје до финалног производа и његовог „живота“.</p>
<p>Садржај предмета</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Увод у дизајн менаџмент. ● Шта је дизајн менаџмент а шта менаџмент у дизајну ● Управљање дизајн процесима. Структура ● Управљање и критичка анализа концепта ● Управљање и критичка анализа ученог проблема ● Дизајн и <i>Ултимиативни крај</i> ● Управљање и критичка анализа модела решења ● Управљање и критичка анализа одабиром техника. Стратегије решавања проблема. ● Управљање и критичка анализа одабиром материјала и производних процеса. Одрживост процеса ● Критичка анализа начина коришћења дизајн производа / решења и дизајн-менаџмент ● Управљање комуникацијама током дизајн процеса ● Управљање комуникацијама дизајн решења и јавности ● Иновације и дизајн менаџмент ● Животни ток дизајн решења ● Дизајн за будућност

Литература			
<p>Brigitte Borja de Mozota, The Four Powers of Design Value Model in Design Management. In: <i>Design Management review</i>, Vol 17, No 2, 2006; Glenn Ballard and Lauri Koskela, <i>On the Agenda of Design Management Research</i>; Colin Gray and Will Hughers, <i>Building Design Management</i>, Butterworth Heinemann, Oxford; Roberto Verganti, Radical Design and Technology Epiphanies: a New Focus for Research on Design Management, Wiley Online Library, 2011; Brigitte Borja de Mozota, <i>Design Management: Using Design to Build Brand Value and Corporate Innovation</i>, 2003.</p>			
Број часова активне наставе 6	Теоријска настава: 3		Практична настава: 3
Методе извођења наставе			
Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Презентација и реализација самосталног пројекта	50
Вежбе	40		
колоквијум-и			
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура		
Назив предмета: Еколошка архитектура и одрживе технологије		
Наставник/наставници: Перишић Ана, Ђорђе Мандрапа		
Статус предмета: изборни		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Преглед примене дигиталних технологија и зелених зграда у циљу одрживог развоја. Идентификовање изазова применљивости дигиталних технологија и еколошких, паметних зграда за одрживу будућност. Анализа зелене архитектуре и дигиталних технологија за одрживу будућност, са фокусом на интеграцију дигиталних технологија, повезане изазове и решења и кључне истраживачке технике.		
Исход предмета Сагледавање теоријског и практичног доприноса актуелним истраживањима о зеленој архитектури и дигиталним технологијама, са циљем побољшања одрживости. Утврђивање корпуса знања интегрисујући одрживе праксе са напредним дигиталним технологијама, чиме се побољшава енергетска ефикасност и одрживост. Практичан увид истраживача у имплементацију дигиталних технологија у грађевинским пројектима, промовишући одрживе дизајне.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Зелена архитектура. Стратегије одрживог развоја у архитектури. Дигиталне технологије и одржива градња. Емисија угљеника, одрживост и изграђено окружење. Грађевински сектор и климатске промене. Побољшање енергетске ефикасности интеграцијом зелене архитектуре и дигиталних технологија. Употребе BIM-а, вештачке интелигенције, дигиталног трансфера података, блокчејна, машинског учења и интернет ствари у контексту зелене архитектуре. Сензори, BIM, системи за управљање зградама (BMS), паметна бројила, 3D штампање/адитивна производња, роботика, аналитика великих података, IoT, машинско учење, уметност, дигитални близанац, блокчејн и сајбер безбедност. Компјутерска симулација и оптимизација симулације за енергетски ефикасну зелену архитектуру и развој који се очекује у будућности. Квалитативна анализа AI-IoT, интеграција вештачке интелигенције и IoT ради уштеде енергије, побољшања перформанси зграда и промоције еколошке одрживости. Испитивање коришћења интернет ствари у унапређењу паметних зграда. Интеграција зелених метрика и дигиталних близанаца за одрживо планирање и управљање интелигентним зградама и урбаним подручјима. BIM одрживих зграда, интероперабилност и њихов пресек. <i>Практична настава:</i> Вежбе, дискусије, консултације.		
Литература Artificial Intelligence-Aided Design for Sustainability. Сингапур: Springer Nature Singapore. 2025. The 3rd Sustainable Materials & Advances in Renewable Technologies (SMART). Швајцарска: Trans Tech Publications Limited. 2025. Artificial Intelligence Applications for Sustainable Construction. Велика Британија: Elsevier Science. 2024. Крњетин, С., Милошевић-Бревинац, Д. Зелена архитектура. Београд: Академска мисао, 2019. Graham, S.; Marvin, S. Telecommunications and the City: Electronic Spaces, Urban Places, 1st ed.; Routledge: London, UK, 1995. Urbano Gutiérrez, R., de la Plaza Hidalgo, L. (2019). Elements of Sustainable Architecture. Велика Британија: Taylor & Francis. Tabb, P. J., & Deviren, A. S. (2017). The greening of architecture: A critical history and survey of contemporary sustainable architecture and urban design. Routledge. The Routledge Companion to Ecological Design Thinking: Healthful Ecotopian Visions for Architecture and Urbanism. (2022). Велика Британија: Taylor & Francis.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
Присуство на настави	5	Теоријски испит	60
Присуство на вежбама	5		
Семинарски рад	40		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Дизајн ентеријера – објекти културе
Наставник/наставници: др Ђорђе Алфировић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 9
Услов: Положен испит из предмета Дизајн ентеријера – пословни објекти
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљ предмета је да оспособи студенте у погледу методологије пројектовања ентеријера, са фокусом на специфичности функционисања савремених објеката културе. Циљ је да студенти савладају рад на свим релевантним фазама пројектовања, од основних концепата до завршне материјализације простора и презентације резултата рада.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени да практично примене низ пројектантских техника и владају процесом пројектовања ентеријера савремених објеката културе. Знања студента стечена на основним студијама проширена су и употпуњена, при чему предмет резултује стеченим заокруженим компетенцијама студената које су адекватне изазовима савременог пројектантског рада.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријска настава се одиграва у виду предавања о објектима културе, контекстуализујући и допуњујући знања стечена у практичном делу наставе. Студенти се упознају са савременим параметрима пројектовања објеката културе, стичући такође знања о релевантним и савременим стручним праксама.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава одиграва се у виду вежби, то јест, консултација и дискусија студената и наставника. Студенти пројектују ентеријере објеката културе, пролазећи кроз различите фазе пројектантског процеса у склопу консултација са наставником.</p> <p>Тематске јединице по недељама:</p> <ol style="list-style-type: none"> 01 Предавање: <i>Увод у тему – савремени објекти културе</i> 02 Предавање: <i>Архитектура објеката културе – историјски преглед и развој</i> 03 Предавање: <i>Савремени параметри пројектовања објеката културе</i> 04 Практична настава - планирање и анализа 05 Практична настава - структура 06 Практична настава - функционалност 07 Практична настава - тотал-дизајн 08 Колоквијум 1 09 Предавање: <i>Анализа примера – референце из савремене праксе</i> 10 Предавање: <i>Основни елементи ентеријера у објектима културе</i> 11 Предавање: <i>Анализа контекста и корисника</i> 12 Практична настава - детаљи 13 Практична настава - опремање 14 Практична настава - одрживост 15 Колоквијум 2
Литература

<p>Klonk, Charlotte. <i>Spaces of Experience: Art Gallery Interiors from 1800 to 2000</i>. New Haven: Yale University Press, 2009.</p> <p>Macleod, Suzanne, ed. <i>Reshaping Museum Space</i>. London: Routledge, 2005.</p> <p>Tzortzi, Kali. <i>Museum Space: Where Architecture Meets Museology</i>. London: Routledge, 2015.</p> <p>Worpole, Ken. <i>Contemporary Library Architecture: A Planning and Design Guide</i>. London: Routledge, 2013.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе			
Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	40 поена	Завршни испит	60 поена
присутност на настави	10	пројектни елаборат	50
активност на настави	10	усмена одбрана	10
колоквијум 1	10		
колоквијум 2	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари, итд.			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура			
Назив предмета: Просторна динамика и подаци у урбаним системима			
Наставник/наставници: Перишић Ана, Мандрапа Ђорђе			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема услова			
Циљ предмета Конструисање просторног динамичког модела промене коришћења градског земљишта који обухвата интеракцију између људи и употребе простора кроз будуће планирање урбаног коришћења земљишта из вишедимензионалне и вишеугловне перспективе. Импликације за паметно планирање градова, коришћењем геопросторних података и других података отвореног кода у циљу развоја свеобухватне процене урбане атрактивности. Критички аспект методологије приступа подршци планирању заснованој на обради просторних географских података како би се помогла трансформација ка паметним одрживим градовима.			
Исход предмета Успостављање просторног динамичког модела коришћења простора у комбинацији са моделом системске динамике како би се помогло будућем планирању коришћења урбаног простора. Утврђивање међусобног деловања између интеракција људи и простора на одређеној просторно-временској скали и исхода различитих сценарија у односу на комерцијалну и стамбену употребу земљишта.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Паметни градови. Урбано планирања и напредне технологије засноване на подацима ради оптимизације социоекономске, еколошке и логистичке перформансе градова, чиме се побољшава квалитет живота, одрживост и ефикасност за становнике. Урбани садржаји, друштвена, еколошка и економска средства доступна у урбаним подручјима која привлаче становнике и развијају урбане и регионалне економије кроз стимулацију потражње за услугама. Фактори раста градова, обрасци градског становништва и миграције на макро нивоу. Урбана мобилност. Еволутивна динамика градског простора. Интегрисани подаци о процени атрактивности и покретачи конструисања просторних динамичких модела. Модел еволуције коришћења земљишта и процене утицаја (LEAM). Урбано моделирање као процес трансформације теорије у математички модел за верификацију, калибрацију и пројектовање будућих урбаних промена. Просторни динамички модел промене коришћења градског земљишта. <i>Практична настава:</i> Вежбе, дискусије, консултације.			
Литература Bibri, S. E. (2018). Smart Sustainable Cities of the Future: The Untapped Potential of Big Data Analytics and Context-Aware Computing for Advancing Sustainability. Немачка: Springer International Publishing. Ступар, А. Град глобализације - изазови, трансформације, симболи . Архитектонски факултет, Београд, Орион арт, Београд. 2009. Graham, S.; Marvin, S. Telecommunications and the City: Electronic Spaces, Urban Places, 1st ed.; Routledge: London, UK, 1995. Christian Walloth, Ernst Gebetsroither-Geringer, Funda Atun, Liss C. Werner. (2016). Understanding Complex Urban Systems: Integrating Multidisciplinary Data in Urban Models. Немачка: Springer International Publishing. Pourroostaei Ardakani, S., Cheshmehzangi, A. (2023). Big Data Analytics for Smart Urban Systems. Немачка: Springer Nature Singapore. Sergio Albeverio, Denise Andrey, Paolo Giordano, Alberto Vancheri. (2008). The Dynamics of Complex Urban Systems: An Interdisciplinary Approach. Немачка: Physica-Verlag HD.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, критичке анализе, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена

Присуство на настави	5	Теоријски испит	60
Присуство на вежбама	5		
Семинарски рад	40		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура		
Назив предмета: Примена вештачке интелигенције у архитектури и урбанизму		
Наставник/наставници:		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 9		
Услов: нема услова		
Циљ предмета Свеобухватно разумевање утицаја вештачке интелигенције на изграђено окружење, истичући њен потенцијал за побољшање ефикасности, одрживости и квалитета живота у урбаним срединама, истовремено идентификујући области које захтевају даља истраживања како би се подстакле будуће иновације. Редифинисање урбаног дизајна и архитектуре, подстицањем иновативних, одрживих решења за глобалне урбане изазове. Трансформација дизајна зграда и урбанистичког планирања са широко распрострањеном применом вештачке интелигенције у савременим праксама. Примена иновативних апликација које помажу у дизајнирању и оптимизацији одрживих, интелигентно изграђених окружења.		
Исход предмета Поједностављивање активности и подстицање иновативних пракси и дизајнерских решења. Смањивање времена и енергије потребне за формулисање и усавршавање идеја, посредством вештачке интелигенције што резултира иновативним и еколошки прихватљивим резултатима у архитектури и урбанизму. Коришћење алата које покреће вештачка интелигенција ради смањивања јаза између различитих учесника у процесу дизајнирања, олакшавајући тимски рад и прецизније изборе. Увид у улогу вештачке интелигенције у архитектуру и урбано планирање у стварању интелигентнијих, одрживијих градова оптимизацијом урбаних система и омогућавањем флексибилнијих и адаптивнијих стратегија за урбано управљање.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Вештачка интелигенција и доприноси одрживом дизајну. Вештачка интелигенција и зелена решења у архитектури и урбанизму. Анализа великих скупова података о ефикасности зграда коришћењем алгоритама машинског учења. Алгоритми за идентификовање образаца структуре и материјала. Системи вештачке интелигенције за анализу варијабли попут попуњености и времена. Прецизни планови управљања енергијом. Системи осветљења, грејања и хлађења, покретани вештачком интелигенцијом и аутоматско прилагођавање променљивим околностима. Решења вештачке интелигенције за смањење отпада и боље коришћење расположивих ресурса. Архитекте и алати вештачке интелигенције за брзо тестирање различитих концепата дизајна. Генетски алгоритам заснован на вештачкој интелигенцији (АИ-ГА). Примена вештачке интелигенције и просторне оптимизације у планирању урбаних зелених површина. Вишекритеријумска анализа одлучивања (MCDA) са напредном рачунарском оптимизацијом. Генетски алгоритми (GA) за решавање сложених, нелинеарних проблема просторне расподеле. Интеграција вештачке интелигенције и ГИС-а за анализу сложених урбаних пејзажа. <i>Практична настава</i> Индивидуални и групни рад, анализа студија случаја, истраживање кроз вежбе и презентацију резултата.		
Литература Cugurullo, F., Caprotti, F., Cook, M., Karvonen, A., McGuirk, P., & Marvin, S. (Eds.). (2023). Artificial intelligence and the city: Urbanistic perspectives on AI. Taylor & Francis. Chaillou, S. (2022). Artificial intelligence and architecture: from research to practice. Birkhäuser. Maycon Sedrez, Gregory Pitts, (ед.) Artificial Intelligence-Aided Design for Sustainability. Сингапур: Springer Nature Singapore. 2025. Moncef L. et al. (ед.) Artificial Intelligence Applications for Sustainable Construction. Велика Британија: Elsevier Science. 2024. M. Fox, M. Kemp. 2009. Interactive Architecture. Princeton Architectural Press. Krklješ, M. Arhitektonska analiza, FTN Izdavaštvo, Novi Sad, 2016.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе Предавања, критичке анализе студија случаја, консултације, вежбе, групни рад.		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
Присуство на настави	10	Писмени испит	50
Присуство на вежбама	10		
Семинарски рад	30		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Интердисциплинарни дизајн студио 3 – простор игре
Наставник: Весна Пејовић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 9
Услов: Положен испит из предмета Интердисциплинарни дизајн студио 2
<p>Циљ предмета</p> <p>Предмет се бави истраживањем и пројектовањем простора игре као креативног, функционалног и друштвено значајног окружења, али и игре као основе креативног процеса и стварања. Простор игре се сагледава у ширем, интердисциплинарном смислу — не само као простор за забаву, већ као место интеракције, учења, експериментисања, комуникације и ритуала.</p> <p>Студенти се подстичу да критички преиспитају појам игре у различитим контекстима: телесном, психолошком, културном, архитектонском, образовном, технолошком и урбаном. Истражују се начини на које дизајн простора, облика, структура, правила и предмета може да подстакне креативност, кретање, комуникацију и заједништво. Посебна пажња посвећује се инклузивности, тактилности, безбедности, наративности и интерактивности простора за игру.</p> <p>Игра се третира као дизајнерски алат, метод и исход – не само као садржај. Кроз индивидуалне и тимске пројекте, студенти сарађују са стручњацима из области педагогије, психологије, архитектуре, уметности и спорта, као и са различитим корисничким групама: децом, младима, старијима, особама са инвалидитетом и маргинализованим заједницама.</p> <p>Фокусне теме: Урбане игре и привремене инсталације; Игре унутар образовног система (<i>edutainment</i>); Тактилни и сензорни простори; Простори за неформално учење и спонтано понашање: Простори за физичку активност, кретање и плес; Архитектура деље игре и савремена игралишта; Простор као наративна платформа (<i>storytelling + space</i>); Дизајн за игру у дигитално-физичком (<i>phygital</i>) окружењу; Дидактичке играчке и образовни објекти</p> <p>Циљ предмета је да студенти истражују и критички анализирају улогу игре у дизајну простора; Креирају концепте и прототипове простора игре у реалним или фиктивним сценаријима; Применењују иновативне методе дизајнерског размишљања као што су: <i>gamification</i>, <i>co-design</i>, <i>participatory design</i>, <i>spatial storytelling</i>, <i>empathy mapping</i>; Развијају лични дизајнерски приступ који интегрише емоционалне, социјалне и физичке аспекте игре.</p>
<p>Исход предмета</p> <p><i>По завршетку предмета студент је у стању да:</i></p> <p>Знања:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разуме различите концепте игре у дизајну простора; • препознаје могућности примене игре у продукт дизајну, архитектонском и друштвеном контексту; • познаје савремене методологије и алате за дизајн простора игре. <p>Вештине:</p>

- креира и артикулише концепте простора игре у различитим контекстима;
- примењује методе gamification-а и партиципативног дизајна;
- презентује идеје користећи адекватне визуелне, просторне и наративне формате.

Компетенције:

- тимски и самостално развија пројекте у интердисциплинарном окружењу;
- интегрише емоционалне, културне и физичке аспекте игре у дизајн процес;
- гради лични дизајн идентитет кроз критички однос према друштвеним феноменима и просторним праксама.

Садржај предмета

Предмет истражује простор игре као креативни и друштвено релевантан контекст, али и игру као основу дизајнерског процеса. Кроз практичне и теоријске активности студенти развијају пројекте који преиспитују односе између тела, простора, правила, интеракције и културе. Игра се третира као метод, сценарио и резултат дизајна. Посебан акценат је на инклузивности, наративности, тактилној и партиципативном процесу. Рад се одвија у интердисциплинарном и колаборативном формату, у сарадњи са стручњацима и крајњим корисницима.

Динамика извођења наставе током 15 недеља:

Нед.	Тип наставе	Тема
1.	Предавање 01	Дизајн као Игра
2.	Вежба 01	Игре тела и простора
3.	Предавање 02	Простор као позорница игре
4.	Вежба 02	Мапирање и наративне структуре
5.	Пресек стања 01	Ко / шта? – представљање почетних увида и избора теме
6.	Предавање 03	Интерактивност и тактилност
7.	Вежба 03	Тестирање, симулације, прототипи
8.	Предавање 04	Инклузија у дизајну простора игре
9.	Вежба 04	Игре у јавном простору
10.	Пресек стања 02	Како / зашто? – дефинисање концепта и приступа
11.	Предавање 05	Простор као медиј и комуникација
12.	Вежба 05	Завршна разрада концепта
13.	Предавање 06	Изложба, наратија и презентација
14.	Вежба 06	Финални формат, поставка, документација
15.	Пресек стања 03	Када / где? – финална презентација и евалуација пројеката

Литература

Основна:

Sutton-Smith, B. – The Ambiguity of Play, Harvard University Press, 2001

Huizinga, J. – Homo Ludens, Beacon Press, 1955

Brown, S. – Play: How It Shapes the Brain, Opens the Imagination, and Invigorates the Soul, Avery, 2009

Препоручена:

Sanoff, H. – Community Participation Methods in Design and Planning, Wiley, 2000

Gray, C., Brown, S., Macanuso, J. – Gamestorming, O'Reilly, 2010

Nicholson, S. – Everyone Plays: A Toolkit for Inclusive Play Design, University of Waterloo

Moore, R.C., Wong, H.H. – Natural Learning: Creating Environments for Rediscovering Nature's Way of Teaching, MIG Communications, 1997

Dillen, N., De Koning, J. – Designing Play Spaces: A Guide to Creating Safe, Stimulating and Sustainable Play Environments, Earthscan, 2008

Lynch, K. – The Image of the City, MIT Press, 1960

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
6		

Методе извођења наставе

Предавања – теоријски уводи у тематске целине (појава и значење игре, просторни концепти, студије случаја).

Студије случаја – анализа постојећих простора игре, јавних простора, инсталација, дидактичких играчки.

Практичне вежбе – индивидуални и групни рад на истраживању, развоју и тестирању концепата.

Истраживачки рад – теренско посматрање, анкете, интервјуи, мапирање понашања.			
Партиципативни дизајн – сарадња са корисницима кроз радионице и тестирање прототипова.			
Критичке дискусије – групна анализа и критика идеја у различитим фазама рада.			
Презентације – визуелна, наративна и просторна артикулација решења.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активно учешће у настави	10	Финално решење (квалитет дизајна, функционалност, релевантност, оригиналност)	30
Истраживачки рад и концептуални развој (реферати, мапирање, скице, moodboard, анализе)	20	Финална презентација и портфолио (јасноћа комуникације, визуелна и вербална презентација, структурална логика)	10
Пресек стања (презентација досадашњег развоја пројекта)	30		

Студијски програм : МАС АРХИТЕКТУРА
Назив предмета: Дизајн конкурси
Наставник: Јелена Ивановић Војводић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: Нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљ предмета дизајн конкурси је упознавање студената са дизајн праксом, кроз директан рад на званичним дизајн конкурсима, националним и интернационалним из области продукт дизајна и сродних области. Кроз избор актуелних конкурса, иностраних и домаћих, студенти се упућују у динамику рада професије, условљену пројектним задатком, ресурсима, и временом.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Кроз тимске и индивидуалне пројекте и менторски рад, студенти су изградили професионалну етику и уједно реализовали портфолио радова који ће их позиционирати у жељени оквир струке и праксе. Студенти су упознати са свим елементима и комплетним током учешћа на дизајн конкурсима и оспособљени су да самостално учествују на дизајн конкурсима током своје професионалне каријере.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Избор дизајн конкурса врше професор и студенти кроз дискусију и водећи се актуелним темама студентских усмерења и праксе. Предмет је полусамосталног карактера, уз супервизију професора. У оквиру семестра бира се један конкурс на ком се ради.</p> <p>Припремна недеља- припрема и упис семестра</p> <p>I недеља - Увод у архитектонску анализу , вежба</p> <p>II недеља -Контекст; Типолошко сагледавање</p> <p>III недеља -Функционална шема</p> <p>IV недеља -Савремене тенденције у дизајну</p> <p>V недеља -Развој концепта</p> <p>VI недеља - Развој пројектног програма</p> <p>VII недеља - Аналогија</p> <p>VIII недеља -Вежба дизајн поставке</p> <p>IX недеља -Примењене инсталације</p> <p>X недеља -Дизајн осветљења</p> <p>XI недеља -Примењени материјали</p> <p>XII недеља -Развој пројекта аксонометрија</p>

XIII недеља -Развој пројектамакета			
XIVнедеља -Детаљи			
XV недеља -Дизајн визуелних комуникација			
Препоручена литература:			
<p>Knjiga o arhitektonskom konkursu Beograd, Srbija/The book of the Architectural Competition Belgrade, Serbia. Beograd (2011);Bonet, L. (2006). Exhibition design. Rockport Pub;Schneiderman, D. (2011). Furniture as Prefabricator. Design Principles and Practices: An International Journal—Annual Review;Resta, G., & Gonçalves, S. (2024). Design for disassembly and cultural sites. The use of modular architecture and prefabrication in exhibition venues. VITRUVIO-International Journal of Architectural Technology and Sustainability, 9(1), 78-95.</p> <p><i>Избор остале литературе зависи од теме истраживања.</i></p>			
Број часова активне наставе 5 Теоријска настава: 3 Практична настава: 2			
Методe извођења наставе			
Усмено излагање, дијалoшка метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности. Настава на предмету се реализује кроз активни рад, дебату и дискусију и експериментални рад студената. Провера знања: изведен пројекат према пропозицијама конкурса, предаја рада у оквиру задатог конкурса, додатно организована групна презентација/изложба.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	30	Презентација и реализација самосталног рада	40
Практични задаци	30		
семинари			

Студијски програм : МАС Архитектура
Назив предмета: 3Д мапирање
Наставник/наставници: Драгојловић Милан, Аландер Владимир, Станковић Вања
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 7
Услов: нема услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Разумевање основних технологија попут земаљског ласерског скенирања (TLS), фотограметрије, информационог моделирања зграда (BIM), информационог моделирања зграда наслеђа (HBIM) и др. које постављају техничку основу за прецизну документацију архитектуре, урбанизма и семантичко представљање. Истовремено, интеграција дигиталних близанаца, Интернета ствари (IoT), вештачке интелигенције (AI) и имерзивних технологија у циљу олакшања са статичке документације на динамичку перцепцију, анализу у реалном времену и интерактивно ангажовање. Упознавање студената са коришћењем секвенце фрејмова за одредити просторну локацију сваке генерисане тачке. Експериментални 3Д приказ подручја користећи облак тачака генерисан дубоком архитектуром која има низ 2Д снимака из ваздуха као улаз. Предлози система који је способан да изводи тродимензионалне реконструкције у изазовним урбаним пејзажима.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Систематско и детаљно разумевање улоге 3Д визуелизације у архитектури, урбанизму и градитељском наслеђу. Теоријска основа и стратешке смернице за технолошке иновације, развој политика и интердисциплинарну сарадњу у области дигиталне архитектуре. Оспособљеност за тродиментинално приказивање објеката у архитектури и урбанизму, коришћењем и применом напредне технологије. Овладавање процесом одабира и коришћења система способних да реализује пројекат и њиховог 3Д приказ архитектонских пројеката.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Појма 3Д мапирања и технике. Примена дизајна и еволуција технологије 3Д визуелизације у архитектури и урбанизму. Технике 3Д аквизиције и моделирања података. Документација и управљање информацијама дигиталне архитектуре. Виртуелна реконструкција и интерактивна визуелизација. Дигитална трансформација и интеграција културног наратива. Унапређење интелигенције и аутоматизације у токовима рада 3Д моделирања. Побољшање интероперабилности на више платформи и семантичке стандардизације. Реализација управљања архитектонским наслеђем током целог животног циклуса и побољшање културних наратива кроз дигитално изражавање. Дигитални близанци, Интернет ствари (IoT), вештачка интелигенција (AI) и имерзивне технологије. Прелазак са статичке документације на динамичку перцепцију, анализу у реалном времену и интерактивно ангажовање. Ласерско скенирање земљишта (TLS), фотограметрија, информационо моделирање зграда (BIM) и информационо моделирање зграда градивељског наслеђа (HBIM).</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Индивидуални и групни рад у рачунарској учионици, тернски снимци, вежбе.</p>
<p>Литература</p> <p>Aithal, B., P.S., P. (n.d.). 2024. Building Feature Extraction with Machine Learning: Geospatial Applications. Сједињене Државе: CRC Press.</p> <p>Toga, A. W., & Mazziotta, J. C. (2002). Brain mapping: the methods. Academic press.</p> <p>Watt, A. 2000. 3D Computer Graphic. Addison-Wesley, New York.</p> <p>Marschner, S., Shirley, P. 2016. Fundamentals of Computer Graphics. CRC Press, A K Peters.</p> <p>Meneely, J. (Ed.). (2023). 3D imaging of the environment: mapping and monitoring. CRC Press.</p> <p>Alander, V. (2026). <i>3D modelovanje i animacija</i>. Fakultet savremenih umetnosti u Beogradu. ISBN 978-86-87175-69-3.</p> <p>Stanković, V., & Stanković K. (2026). 3D mapiranje u arhitekturi i urbanizmu: Udžbenik. Fakultet savremenih umetnosti. ISBN 978-86-87175-68-6.</p> <p>Donato Maniello. 2015. Augmented Reality in Public Spaces: Basic Techniques for Video Mapping Volume 1. Edizioni Le Penseur.</p> <p>Stanković V. (2025), AI u digitalnoj multimediji, Visoka škola strukovnih studija za informacione tehnologije – ITS, Beograd. ISBN</p>

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Предавања, консултације, вежбе у рачунарској лабораторији.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	50 поена	Завршни испит	50 поена
Присуство на настави	10	Писмени испит	40
Присуство на вежбама	10		
Зд мапирани пројекат	30		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Креативне комуникације
Назив предмета: Вештачка интелигенција у пословању
Наставник/наставници: Валентин Кулето, Биљана Видука; сарадник Сенадин Плојовић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ овог предмета је да студенти стекну основна знања о вештачкој интелигенцији, разумеју принципе машинског учења, обраде природног језика и примене алгоритама у решавању реалних проблема. Циљ овог предмета је да студенти стекну знања и вештине о основама вештачке интелигенције, начинима обраде података, машинском учењу и развоју интелигентних система.</p> <p>Циљеви:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разумевање основа Вештачке интелигенције (ВИ): Студенти треба да стекну дубоко разумевање основних појмова, теорија и принципа Вештачке интелигенције, укључујући машинско учење, дубоко учење, невронске мреже и еволутивне алгоритме. • Примена ВИ у пословању: Студенти треба да науче како се Вештачка интелигенција може применити у различитим пословним процесима и операцијама. • Критичко размишљање о етичким аспектима: Студенти треба да развију свести о етичким изазовима које може представљати коришћење Вештачке интелигенције у пословању, укључујући питања приватности, дискриминације и утицаја на друштво.
<p>Исход предмета</p> <p>По успешном завршетку предмета, студенти ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разумеју основне концепте, терминологију и историју вештачке интелигенције. • Разликују различите области вештачке интелигенције, као што су машинско учење, обрада природног језика и експертски системи. • Објасне основне концепте и теорије Вештачке интелигенције, укључујући различите алгоритме и технике. • Примене различите технике Вештачке интелигенције у решавању различитих пословних задатака • Препознају и разматрају етичке изазове у коришћењу Вештачке интелигенције за креирање садржаја. • Критички размишљају о могућим утицајима и будућности примене Вештачке интелигенције у пословању • Предложе идеје и решења за унапређење примене Вештачке интелигенције у области пословања.

Овај предмет има за циљ да припреми студенте за напредније и комплексније изазове у области Вештачке интелигенције и пословању и да им омогући да активно допринесу иновацијама и напретку у овим областима.

Садржај предмета

Теоријска настава у оквиру предмета "Вештачка интелигенција у пословању" обухвата дубоко разматрање основних концепата, теорија и модела из области Вештачке интелигенције. Студенти ће добити улаз у свет ВИ кроз истраживање и разматрање историјских момената, основних појмова као што су агенти и решавање проблема, и различитих типова ВИ. Овај део наставе има за циљ да студентима осигура дубоко разумевање фундаменталних теоријских аспеката ВИ и припреми их за практичну примену у срединама реалног света.

Практична настава ће, са друге стране, омогућити студентима да примене своје теоријско знање у конкретним сценаријима. Студенти ће радити на пројектима и вежбама које захтевају примену алгоритама ВИ и различитих техника примене у пословању. Ово ће им омогућити да стекну практичне вештине у развоју софтверских решења која се базирају на Вештачкој интелигенцији. Софтвери који ће бити изучавани у оквиру наставе биће изабрани тако да буду user-friendly и доступни за студенте, омогућавајући им да се лако снађу и примене научено на практичним задацима. Ова врста наставе има за циљ да студенте охрабри да се упусте у решавање конкретних предизвика у области Вештачке интелигенције и различитих аспеката пословања.

Садржај предмета по недељама:

Недеља 1: Увод у предмет "Вештачка интелигенција и креирање садржаја"

Историјат и развој Вештачке интелигенције, Основни појмови: ВИ, агенти, решавање проблема

Недеља 2: Типови Вештачке интелигенције: симболичка и конекционистичка; Експертни системи и њихова примена; Етички аспекти у примени ВИ

Недеља 3-4: Машинско учење и Основи алгоритама

Недеља 3: Основе машинског учења и надгледано/ненадгледано учење, Регресија и њена примена у анализи података

Недеља 4: Класификација и кластеровање података

Основни алгоритми ВИ: претраживање, генетски алгоритми, алгоритми за генерисање садржаја

Недеља 5-6: Дубоко учење и Невронске мреже

Недеља 5: Дубоко учење: теорија и примене

Основи невронских мрежа и њихова структура

Недеља 6: Архитектуре невронских мрежа: конволуционалне, рекурентне, дуалне

Примене дубоког учења у креирању садржаја

Недеља 7: Етички аспекти Вештачке интелигенције; Етички изазови и питања приватности у

коришћењу ВИ; Аутоматизација и друштвени утицаји ВИ; Законодавство и регулативе у области ВИ

Недеља 8: Колоквијум 1

Недеља 9: Вештачка интелигенција у маркетингу и продаји: Како AI може помоћи у анализи потрошачког понашања, циљаном оглашавању и предвиђању трендова.

Недеља 10: Аутоматизација пословних процеса: Употреба AI у аутоматизацији рутинских задатака, упрошћавање радних процеса и повећање ефикасности.

Недеља 11: Финансијска аналитика и ризик менаџмент: Како AI помаже у анализи финансијских података, предвиђању тржишних трендова и управљању ризицима.

Недеља 12: Управљање ланцем снабдевања: Примена AI у оптимизацији логистике, предвиђању потражње и управљању залихама.

Недеља 13: Вештачка интелигенција у области обслуживања клијената: Како AI може да унапреди корисничко искуство кроз чатботове, анализу повратних информација клијената и персонализоване услуге. Истраживање начина на који AI може да помогне у решавању проблема клијената у реалном времену, предвиђању потреба клијената и стварању лојалности бренда.

Недеља 14: Вештачка интелигенција у стратегијском планирању: Како компаније користе AI да би донеле боље стратегијске одлуке и предвиделе будуће изазове.

Недеља 15: Колоквијумс 2

Литература

Основна литература

Kuleto V., (2023). Veštačka inteligencija - praktikum, Факултет савремених уметности у Београду, Београд, ISBN 978-86-87175-32-7 .

Кулето, В.,(ур)“Вештачка интелигенција и машинско учење, одабрана поглавља”, Висока школа струковних студија за информационе технологије, ИТЦ– Београд, 2023., ISBN 978-86-89007-52-7.

Kuleto, V., Ilić, M., [2023]. EdTech TRENDS: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES FOR K–12 AND HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, Faculty of Contemporary Arts, Belgrade ISBN -978-86-87175-13-6.

Norvig, P. Russell, S. "Veštačka inteligencija – Savremeni pristup 1 i 2 - 3.izdanje" CET, 2011., ISBN: 978-86-79912-97-8

Допунска литература

Hurbans, R.,”Algoritmi veštacke inteligencije”, Manning Publications, 2020., (prevod: Kompjuter Biblioteka 2021. ISBN 978-86-73105-61-1)

Janičić P., Nikolić M., “Veštačka inteligencija”, Matematički fakultet Univerziteta u Beogradu, 2023., ISBN 978-86-7589-148-2

Број часова активне наставе

Теоријска настава: 2

Практична настава: 1

Методe извођења наставе

Настава се изводи у виду предавања, вежби и дискусија. Теоријска настава подразумева излагање материјала, док се практична настава фокусира на рад са примерима из праксе и решавање задатака. Студенти се подстичу да активно учествују у дискусијама и анализи случајева из реалног живота. Током практичне наставе студентима се упознају са различитим софтверским алатима који примењују вештачку интелигенцију и они користе исте како би решили постављене задатке, кроз групни рад односно практичну наставу и семинар.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	10	усмени испит	
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА			
Назив предмета: Стручна пракса			
Наставник/наставници: одабрани наставници ангажовани на СП			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ:3			
Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром			
Циљ предмета			
Упознавање студената са радом галерије, организацијом и постављањем изложбе, оспособљавање студената за тимски рад, упућивање у основе манаџмента у уметности и процедуре писања концепта пројекта и његовог извођења. Упознавање студената са радом дизајнерских студија и агенција и везом дизајна, тржишта и индустрије.			
Исход предмета			
По завршетку стручне праксе студенти су оспособљени да разумеју естетски и етички аспект приступа изради пројекта, умеју професионално да презентују своје радове, знају да исправно аплицирају за галеријски простор или стручни конкурс, развили су вештину тимског рада при реализацији дизајнерских пројекта, те су оспособљени за рад у интердисциплинарним тимовима. Студенти су упознати са процедурама и начином рада дизајн-студија, разумеју везу дизајна, тржишта и индустрије.			
Садржај предмета			
Стручна пракса подразумева непосредно укључивање студената у рад галерије, организацију изложбе, вођење посетилаца кроз изложбу, начин конкурисања за добијање простора, прављење годишњег плана, учествовањена стручним конкурсима, жирираним изложбама и другим пројектима. Студенти се укључују у рад дизајн-студија и прате процедуре рада.			
Литература			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава: 6
Методе извођења наставе			
Усмено излагање, дијалогска метода, метода демонстрације, метода илустративних радова, метода практичних радова, метода практичних активности.			
Оцена знања (максимални број поена 100) – Позитивна оцена предметног наставника - ментора			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	<i>30</i>
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	50	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : МАС Архитектура
Назив предмета: Студијски истраживачки рад
Наставник/наставници: Стојановић Катарина, Аландер Владимир
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
<p>Циљ предмета Циљ предмета је развијање способности самосталног научног истраживања у области архитектуре или урбанизма и формулисање пројектног резултата заснованог на спроведеном истраживању. Предмет има за циљ да студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● дефинише проблем истраживања ● формулише хипотезу или истраживачко питање ● примени адекватне методе истраживања изведе закључке ● резултате истраживања материјализује кроз архитектонски или урбанистички пројекат <p>Област истраживања може бити из домена архитектуре или урбанизма, а тему бира кандидат у договору са ментором.</p>
<p>Исход предмета По успешно реализованом предмету студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● самостално дефинише научни проблем ● примењује квалитативне и квантитативне методе истраживања ● критички анализира релевантне примере и литературу ● повезује теоријско истраживање са пројектантским одлукама ● аргументовано образлаже пројекат као резултат истраживања ● припрема основу за мастер тезу
<p>Садржај предмета Теоријска основа (кроз консултативни рад)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● формулисање теме ● дефинисање циљева и хипотеза ● избор методологије ● анализа студија случаја ● рад са научним изворима ● структурисање писаног рада <p>Практична компонента</p> <ul style="list-style-type: none"> ● спровођење истраживања ● израда аналитичких дијаграма и мапирања ● развој концепта ● архитектонски или урбанистички пројекат као резултат ● презентација и одбрана рада

Литература

- **Groat, L., Wang, D.** (2013). *Architectural Research Methods*. John Wiley & Sons.
- **Hillier, B.** (1999). *Space is the Machine: A Configurational Theory of Architecture*. Cambridge University Press.
- **Михајловић, Д.** (2004). *Методологија научних истраживања*. Београд: Факултет организационих наука.
- **Lawson, B.** (2006). *How Designers Think: The Design Process Demystified* (4th ed.). Architectural Press. (прво издање 1980.)

Број часова активне наставе**Теоријска настава: 2****Практична настава: 2****Методе извођења наставе**

- Менторски рад
- Индивидуалне консултације
- Презентације радне фазе
- Јавна одбрана рада

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Истраживачки елаборат	50	Пројекат као резултат истраживања	20
Активност и радне фазе	20	Усмена одбрана	10
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА			
Назив предмета: Предмет завршног рада			
Наставник/наставници: ментор по избору			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром			
Циљ предмета			
<p>Основни циљ предмета је формирање савремене и у контексту теоријских и дизајнерских кретања релевантне мастер тезе. Предмет завршног рада представља теоријско-концептуалну подлогу за израду мастер пројекта и пружа увид у интелектуални процес који уоквирује стручну дизајнерску интервенцију. У том смислу, циљ предмета је јасно и недвосмислено представљање способности кандидата да (у сарадњи са ментором) дефинише тему и да на постављену тему одговори употребом интелектуалног апарата, стварајући концизан и јасан теоријско-концептуални оквир стручне интервенције.</p>			
Исход предмета			
<p>Студенти су оспособљени да дефинишу предмет завршног рада који претпоставља формирање комплексних дизајнерских концепата, крећући се у контексту савремених теоријских позиција. Знања студента стечена током Мастер академских студија дизајна бивају употпуњена и заокружена, о чему сведочи сам мастер рад.</p>			
Садржај предмета			
<p>Теоријска настава се одиграва у виду консултација, дискусија и презентација, при чему ментори студентима указују на могуће правце дефинисања теме и одговора на тему Завршног рада, те разматрају досадашње резултате рада самих студената на мастер пројекту.</p>			
Литература			
<p>Laurel, Brenda. <i>Design Research: Methods and Perspectives</i>. Cambridge, MA: MIT Press, 2003. Hays, K. Michael, ed. <i>Architectural Theory Since 1968</i>. Cambridge, MA: MIT Press, 2000. Clark, Hazel, and David Brody, eds. <i>Design Studies: A Reader</i>. London: Berg, 2009.</p> <p>Литература прилагођена конкретном мастер истраживању.</p>			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе			
Консултације, дискусије, презентације, критичка анализа			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Мастер теза	70	Усмена одбрана	30
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: MAC АРХИТЕКТУРА			
Назив предмета: Завршни рад – мастер пројекат			
Наставник/наставници: одабрани ментор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ:5			
Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром			
Циљ предмета			
Основни циљ предмета је формирање савременог и у контексту теоријских и дизајнерских кретања релевантног мастер пројекта. Базирајући се на мастер тези, мастер пројекат представља стручну интервенцију и одговор на тему завршног рада коју дефинишу ментор и студент. У том смислу, циљ предмета је јасно и недвосмислено представљање способности кандидата да на тему завршног рада одговори употребом интелектуалног и стручног апарата, стварајући теоријски утемељен, концептуално снажан и визуелно упечатљив мастер пројекат.			
Исход предмета			
Студенти су оспособљени да формирају комплексне дизајнерске концепте и производе, крећући се у контексту савремених теоријских позиција. Знања студента стечена током Мастер академских студија дизајна бивају употпуњена и заокружена, о чему сведочи сам мастер пројекат.			
Садржај предмета			
Теоријска настава се одиграва у виду консултација, дискусија и презентација, при чему ментори студентима указују на могуће правце одговора на тему Завршног рада, те разматрају досадашње резултате рада самих студената на мастер пројекту.			
Литература			
Laurel, Brenda. <i>Design Research: Methods and Perspectives</i> . Cambridge, MA: MIT Press, 2003.			
Hays, K. Michael, ed. <i>Architectural Theory Since 1968</i> . Cambridge, MA: MIT Press, 2000.			
Clark, Hazel, and David Brody, eds. <i>Design Studies: A Reader</i> . London: Berg, 2009.			
Литература прилагођена конкретном мастер истраживању.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава:	
Методe извођења наставе			
Консултације, дискусије, презентације, критичка анализа			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Мастер пројекат	70	Усмена одбрана	30
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС АРХИТЕКТУРА		
Назив предмета: Завршни рад – мастер теза		
Наставник/наставници:		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ:9		
Услов: Положени испити из свих предмета закључно са трећим семестром		
Циљ предмета		
<p>Основни циљ предмета је оспособљавање студената да концептуално засновано и теоријски утемељено развију мастер тезу. Циљ је оспособити студенте да дефинишу и примене најадекватнији методолошки и уметнички приступ, критички сагледају пројекат мастер тезе и приступе му кроз умрежавање свих стечених знања. Циљ је и подстаћи студенте да унапреде креативни израз у реализацији свог пројекта.</p>		
Исход предмета		
<p>Студенти су оспособљени да концептуално засновано и теоријски утемељено развију мастер тезу. Студенти знају да дефинишу и примене најадекватнији методолошки и уметнички приступ, критички сагледају пројекат мастер тезе и приступе му кроз умрежавање свих стечених знања. Студенти су унапредили креативни израз у реализацији свог пројекта.</p>		
Садржај предмета		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Циљ, сврха и исходи мастер тезе. 2. Значај мастер студија и мастер истраживања. 3. Уметнички допринос мастер истраживања. 4. Друштвени допринос мастер истраживања. 5. Мастер истраживање у контексту одрживих политика и програма Новог европског Баухауса. 6. Уочавање проблема. 7. Постављање мастер истраживања. 8. Дефинисање мастер тезе. 9. Структура мастер тезе. 10. Критички преглед досадашњих истраживања у оквиру дефинисаног проблема. 11. Критичка анализа литературе. 12. Дефинисање поетике 13. Дефинисање методологије и приступа 14. Технички аспекти (материјали, алати, реализација) 15. Критички преглед постављене тезе и препознавање изазова. 		
Литература		
<p>Laurel, Brenda. <i>Design Research: Methods and Perspectives</i>. Cambridge, MA: MIT Press, 2003. Hays, K. Michael, ed. <i>Architectural Theory Since 1968</i>. Cambridge, MA: MIT Press, 2000. Clark, Hazel, and David Brody, eds. <i>Design Studies: A Reader</i>. London: Berg, 2009.</p> <p>Литература прилагођена конкретном мастер истраживању.</p>		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4	Практична настава: 3
Методe извођења наставе		
Предавања, консултације, дискусије, презентације, критичка анализа		

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Мастер теза	70	Усмена одбрана	30
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			